

TUTOROINTI EUROOPASSA -OPAS

Euroopan unionin
osarahoittama

Sisällysluettelo

Johdanto	1
Projekti	1
Oppaan tarkoitus	1
Tutorointi maittain	2
Belgia.....	2
Suomi	9
Saksa	15
Italia.....	23
Liettua	31
Johtopäätökset.....	38

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Project number: 2022-2-BE01-KA220-VET-000097289

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Johdanto

Projekti

"MOOC tutoreille" (Mooc for tutors) on projekti, jota rahoittaa **Euroopan komission Erasmus+ -ohjelma**, ja siihen osallistuu viisi kumppaniorganisaatiota viidestä eri eurooppalaisesta maasta: **Logopsycom** (Belgia), **Laurea-ammattikorkeakoulu** (Suomi), **EBB Europass Berlin Beratungsbüro** (Saksa), **Euphoria net** (Italia) ja **Kaunasin koulutuksen innovaatiokeskus** (Liettua).

Projektin tavoitteena on luoda innovatiivisia oppimateriaaleja tutoreille (käytämme jatkossa myös sanoja yksityisopettaja ja ohjaaja), jotka tukevat opiskelijoiden oppimista. Projektissa tuotetaan pedagogista tietoa ja tuetaan ohjaajien taitoja.

Tässä projektissa luomme oppaan, joka sisältää lainsäädännöllisen viitekehyksen ja tutorin työn erityisvaatimukset Euroopassa, sekä avoimen verkkokurssin (MOOC), joka käsittelee ohjaamisen merkittävimpiä näkökohtia korostaen samalla inklusiivisen opetuksen elementtejä. Lisäksi tarjoamme valmiita materiaaleja, joita tutorit voivat hyödyntää käytännön työssään ja muokata oppilaidensa tarpeiden mukaisesti. Kaikki materiaalit ovat saatavilla ilmaiseksi.

Oppaan tarkoitus

Tämän oppaan tarkoituksena on **lisätä ymmärrystä tutorin ammatista kumppanimaissa**. Siinä analysoidaan ohjaajien vaatimuksia, tarpeita ja haasteita sekä ammatin lainsäädäntöä ja määräyksiä kussakin kumppanimaassa. Opas on jaettu viiteen lukuun, joista jokainen käsittelee yhtä maata, ja päättyy keskeiset havainnot tiivistävään yhteenvedoon.

Oppaan kokoamiseksi jokainen kumppani suoritti **laajaa tutkimusta** verkkolähteiden, aiheesta tehtyjen tutkimusten, tilastojen ja artikkelien avulla. Lisäksi kehitettiin **kysely**, jota jaettiin kumppanimaissa. Kyselyyn saatiin noin 60 vastausta, jotka avasivat tutoreina, yksityisopettajina ja ohjaajina toimivien näkökulmaa. Tärkeimmät havainnot esitetään tekstissä ja kyselyn yleiset tulokset raportoidaan jokaisen luvun lopussa.

Tutorin ammatti maittain

Belgia

Johdanto

Belgian dynaamisessa koulutusmaisemassa **yksityisopetus** on noussut arvokkaaksi resurssiksi, **tarjoten olennaista akateemista tukea opiskelijoille**. Yksityisopetuksen ja koulutuen kysyntä on kasvanut merkittävästi, ja sitä on entisestään lisännyt COVID-19-pandemian ennennäkemättömät haasteet (L'Echo, 2022). Vaikka ala on laajentunut, kattavan kuvan saaminen tutorin ammatista Belgiassa on haastavaa pääasiassa siksi, että merkittävä osa tutoroinnista on epävirallista eikä virallisia tilastoja ja erityisiä määräyksiä ole.

Tämä raportti pyrkii valaisemaan erilaisia tutoroinnin muotoja tämän hetken Belgiassa (opiskelijalta opiskelijalle tapahtuvasta tutoroinnista koulutustukea tarjoaviin keskuksiin ja kansalaisjärjestöihin), sekä tutorin ammatin tarpeita ja haasteita.

Tutorin ammatti Belgiassa

Belgian yksityisopetusala on kokenut **merkittävää kasvua** viime vuosina kehittyen laajentuvaksi markkinaksi, jota mitataan tuhansissa euroissa (Houssonloge, 2008). Alun perin kyse oli maahanmuuttajien integraation tukemisesta erityisesti niiden osalta, jotka eivät osanneet paikallista kieltä (Fondation Roi Baudouin, 2009), mutta siitä on kehittynyt **kattava järjestelmä**, joka hyödyttää oppijoita monenlaisista taustoista. Useat lähteet kuitenkin korostavat vaikeutta saada selkeää kuvaa tutorin ammatista. On vaikeaa arvioida tarkkaa tutoreiden ja oppilaiden määrää Belgian eri hallintoalueilla, koska **virallista kirjanpitoa ei ole**.

Euroopan komission tekemä kysely osoittaa, että Belgiassa joka kymmenes oppilas saa koulun ulkopuolista opetustukea, ja tämä luku on kasvussa. (Van Honsté & Lontie, 2012). Viime aikoina on väitetty, että 25,8% vanhemmista pyytää opetusta lapsilleen ja 43,6% harkitsee sitä vakavasti (L'Echo, 2022). Vaikka yksityistunteja on ollut olemassa epävirallisesti ja harmailla markkinoilla jo jonkin aikaa, nykyään yhä **muodollisempia aloitteita syntyy** ja kaupalliset yritykset kuten Educadomo ja Cogito menestyvät hyödyntäen strategisesti kasvavia markkinoita. Seurauksena tutorin ammatti Belgiassa näyttäytyy monenlaisissa muodoissa: **vertaisohjauksesta ("opiskelijaohjaus") sisäisiin opetuspalveluihin ja yksityistunteihin**, joita järjestävät usein opetuskeskukset tai voittoa tavoittelemattomat järjestöt.

Belgiassa opiskelijaohjaus (student tutoring) viittaa ohjelmiin, joissa **yliopisto-opiskelijat** tarjoavat **strukturoidua apua ja tukea** lapsille ja nuorille. Ohjausta tarjoavat opiskelijat toimivat joko **työharjoittelijoina tai vapaaehtoiskorvauksella**. Tämä työ voi olla integroituna opiskelijaohjaajien opetussuunnitelmaan tai he voivat toimia itsenäisesti. Ohjaustilaisuudet voidaan järjestää joko tuettavan kotona tai kouluympäristössä yksilö- tai pienryhmäopetuksena. Useat yliopistot ja koulut järjestävät tällaista ohjausta sekä ranskan- että hollanninkielisillä alueilla Belgiassa (Fondation Roi Baudouin 2009, VLOR general council 2008).

Monipuolisten opiskelijaohjausmuotojen ja koulujen tarjoamien palvelujen ohella Belgiassa on laaja valikoima **opetuskeskuksia ja kansalaisjärjestöjä (NGO)**, jotka tarjoavat yksityistunteja oppilaille kouluvuoden aikana ja/tai lomien aikana. Nämä opetuskeskukset ja kansalaisjärjestöt vastaavat oppijoiden erityistarpeisiin tarjoamalla **erikoistunutta opetusta** eri oppiaineissa ja akateemisilla aloilla, erilaisilla aikataulu- ja hinnoitteluvaihtoehtoilla. Näiden erilaisten lähestymistapojen kautta tarjonta on varsin laaja, ja lähes kaikki akateemiset tieteenalat ovat mukana. Eniten kysytyjä ovat **luonnontieteet** - erityisesti matematiikka - ja **vieraat kielet**. Myös opiskelutekniikkaa koskevat kurssit ja kotitehtävien ohjaus ovat erittäin kysytyjä (L'Echo 2022; Van Honsté & Lontie, 2012).

Yllä kuvattu tilanne näkyy kyselymme vastauksissa: vain kaksi seitsemästä vastaajasta ilmoitti, että tutorointi on heidän pääasiallinen työnsä. Muut vastaajat olivat freelancereita (ALV-numeron kanssa tai ilman), joille opettaminen on sivutyö, pääasiallisen työn ollessa enimmäkseen koulussa opettamista.

Vaatimukset tutoreille

Vaikka kysyntä opetustarpeille kasvaa ja vaihtoehtoja on runsaasti, virallisia **vaatimuksia tutoreille ei ole vielä kukaan tarkasti määritellyt**. Useimmissa tapauksissa yksityisopettajat Belgiassa ovat henkilöitä, jotka työskentelevät tai ovat aiemmin työskennelleet opettajina eri oppilaitoksissa (kuten myös kyselymme osoitti). Kuitenkin opettajiin voi kuulua myös saman **koulun opettajia** kuin opiskelijat, itse **opiskelijoita** tai kaupallisten organisaatioiden palkkaamia **ohjaajia**. Tutoreita palkataan yleisesti epävirallisissa kanavissa, kuten suullisen tiedon välityksellä, esimerkiksi perheen ystäviltä, tuttavilta tai kollegoilta saatujen suositusten perusteella. Lisäksi opettajia voi löytää erilaisista **mainosalustoilta**, sekä verkossa että offline-tilassa, kuten internetistä, kadulla olevista mainoksista tai julisteista (Van Honsté & Lontie, 2012).

Jotkut **verkkosivustot** tarjoavat mahdollisuuden koulutetuille tuntiopettajille tarjota erikoistunutta opetusta omilla asiantuntemusalueillaan. Kuitenkaan tutkintoa ei vaadita tutoriksi ryhtymiselle. Useimmiten kuka tahansa yli 18-vuotias voi ryhtyä tutoriksi. Vertaisohjauksessa opetusapua tarjoavat opiskelijat ovat yleensä samasta akateemisesta taustasta kuin opiskelija, mutta tämäkään ei ole välttämätön vaatimus.

Belgiassa tutoreilla on taustallaan erilaisia ammatillisia polkuja ja heidän koulutustaustansa ovat melko heterogeenisiä. Kaikki kyselyimme vastaajat ilmoittivat saaneensa jonkin verran pedagogista koulutusta (esimerkiksi opettajan kandidaatti- tai maisteritutkinto, vieraiden kielten opetusohjelma tai muuta vastaavaa), mutta kaikki eivät saaneet koulutusta nimenomaan siitä, miten toimia opettajana.

Keskimääräinen hinta opetustunneille Belgiassa on **27 euroa tunnilta**. Hinnat voivat vaihdella opiskelutasosta riippuen: korkeakouluopetuksen ohjaus voi olla kalliimpaa (jopa 30/35 euroa).

Tutoreiden tarpeet ja haasteet

Tutorit kertovat, että opettaminen voi tuottaa **suurta tyydytystä**, kun he näkevät opiskelijoidensa edistymisen ja onnistumisen sekä auttavat heitä voittamaan vaikeuksiaan. Lisäksi tutorin rooli tarjoaa mahdollisuuden edistää **luovuutta ja opetustaitoja** ja pyrkiä **jatkuvaan kehittymiseen**. Jotkut tutorit mainitsevat positiivisena puolena myös mahdollisuuden työskennellä pienempien opiskelijaryhmien kanssa, joille on helpompi räätälöidä opetusta.

Haasteikseen tutorit mainitsevat tarpeen työskennellä monissa eri kouluissa varmistaa kokoaikaisen työn. Oppijoiden motivaation puute tai aktiivinen viestintä heidän vanhempiansa kanssa voivat myös aiheuttaa turhautumista. Jotkut tutorit valittavat myös siitä, että kaikki koulut eivät ole tarpeeksi hyvin varustettuja tarvittavilla välineillä opetuksen tukemiseksi. Joskus tutorit saattavat kokea vaikeaksi löytää opiskelijoita, ja vaikka joustava aikataulu voi olla etu, se voi myös tarkoittaa odottamattomia peruutuksia opiskelijoiden taholta. Jotkut tutorit toivoisivat, että heitä arvostettaisiin yleisesti enemmän, saisivat tarkempaa suojaa laissa ja ansaitsisivat enemmän rahaa.

Vastaajat ilmoittivat myös olevansa valmiita vastaanottamaan lisäkoulutusta ja pedagogisia taitoja työnsä tueksi, samoin kuin oppimaan keinoja houkutellessa enemmän opiskelijoita.

Opetuksen lainsäädäntö ja säännökset

Tällä hetkellä Belgiassa yksityistuntien antaminen **ei ole laissa säädeltyä**. Tutorit, joille opetus ei ole pääasiallinen työ, voivat hankkia **itsenäisen ammatinharjoittajan aseman**, mutta tämä ei ole pakollista. Yleisesti ottaen itsenäisesti toimivat ammatinharjoittajat ja **freelancerit** Belgiassa maksavat enemmän veroja kuin työntekijät (vaikka tarkka määrä riippuu monista tekijöistä, kuten iästä, tuloista jne.).

Belgian freelancereilla on mahdollisuus liittyä sosiaalivakuutusrahastoon kerryttäkseen eläkettään, saadaksesen lääkärikulujen korvauksia ja muita etuja. Itsenäisille ammatinharjoittajille tarjotaan mahdollisuutta säästää eläkkeelle tietyin verohyödyin Free Supplementary Pension for the Self-Employed -järjestelmän avulla (tämä määrä on vapaa tulo-, varallisuus- tai pääomaverosta). Joka tapauksessa freelancerien eläkkeet ovat yleensä pienempiä kuin työntekijöiden eläkkeet.

Jos yksityisopetus on tutorin sivutyö heidän päätyönsä ohella, tutorit voivat opettaa "**jakamistalouden**" (englanniksi: sharing economy, hollanniksi: Deeleconomieranskaksi: Economie Collaborative) tavoin, jossa yksityiset henkilöt voivat tarjota palveluja toisille maksua vastaan. Tämän tulisi tapahtua hallituksen tunnustamien alustojen kautta. Muita vaihtoehtoja ovat "satunnaiset palvelut kansalaisten välillä" tai "yhdistystyö".

Ennen vuotta 2020 "jakamistalouden" sivutyöt olivat verovapaita. Kuitenkin vuodesta 2021 alkaen sovelletaan uusia sääntöjä: bruttotuloista vähennetään kiinteä 50 prosentin suuruinen summa, ja siihen lisätään 20 prosentin vero. Opettajat maksavat näin ollen sivutyötuloistaan nettotuloverokantana 10 prosenttia. Tämä verotus koskee vain, jos sivutyöstä saatava tulo ei ylitä vuotuista bruttoylärajaa 6 340 euroa.

Vertaisohjauksen tapauksessa (opiskelijat tarjoavat ohjausta toisille opiskelijoille), sovelletaan Belgian "opiskelijatyön" sääntöjä: opiskelijat voivat työskennellä enintään 600 tuntia vuodessa ja ansaita enintään 14 514,29 euroa bruttona vuodessa.

Johtopäätökset

Vaikka tutoreille asetetut viralliset vaatimukset pysyvät löyhästi määriteltynä, ammatti houkuttelee ihmisiä, joilla on opetuskokemusta, opiskelijoita sekä kaupallisten opetusyritysten palkkaamia ohjaajia. Tutorit ovat tyytyväisiä nähdessään opiskelijoidensa edistyvän, luovuuden kasvavan ja opetustaitojensa jatkuvasti kehittyvän. Kuitenkin haasteita, kuten useiden koulujen välillä työskentely, oppilaiden löytäminen sekä opiskelijoiden motivaation ja vanhempien kanssa kommunikointi, esiintyy. Tällä hetkellä Belgiassa ei ole erityistä oikeudellista kehystä yksityistunneille, mutta tutorit voivat hyödyntää itsenäisen ammatinharjoittajan tai "jaon talouden" statusta tarjotakseen palveluitaan.

Kun tutorin ammatti jatkaa kasvuaan, on ensisijaisen tärkeää varmistaa opetusten laatu ja saavutettavuus ottaen huomioon sääntelynäkökohdat. Kaiken kaikkiaan tutorointi on erittäin tärkeää opiskelijoiden voimaannuttamiseksi, heidän akateemisen kasvunsa edistämiseksi ja itsenäisen oppimisen tukemiseksi.

Lähteet

Advies over student tutoring. (2008). Vlor.<https://www.vlor.be/advies/advies-over-student-tutoring>

Bossaerts, B. (2007). Student tutoring. Good practices in België. Brussel, Koning Boudewijnstichting

Houssonloge, D. (2008). Les cours particuliers: complément ou concurrence à l'école?. Analyse UFAPEC, 1-7.

Lepage, P., & Romainville, M. (2009). Le tutorat en Communauté française de Belgique: inventaire des pratiques, éléments d'évaluation et recommandations. Fondation Roi Baudouin

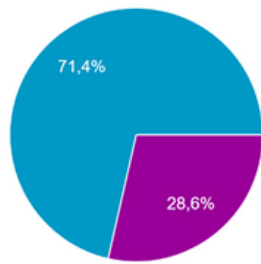
Le soutien scolaire lié au covid explose: quelles solutions, à quel prix? (2022, February 5). L'Echo. <https://www.lecho.be/monargent/analyse/budget/le-soutien-scolaire-lie-au-covid-explose-quelles-solutions-a-quel-prix/10364044.html>

Van Honsté, C., & Lontie, M. (2012). Les cours particuliers: Une école après l'école?. Étude UFAPEC, 21(12), 6.

Kyselyn tulokset

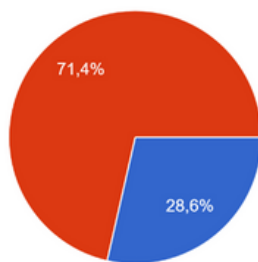
Alla on joitain Belgian kyselyn tuloksia, johon saatiin 7 vastausta.

Ylin koulutusasteesi:

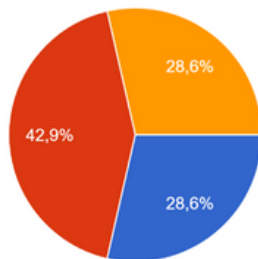
- Perusaste
- Alempi korkeakoulututkinto
- Toinen aste -ylioppilas
- Ylempi korkeakoulututkinto
- Toinen aste -ammattillinen perustutkinto
-
-

Onko tutorointi päätyösi

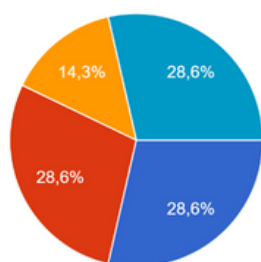
- Kyllä
- Ei

Mikä on työtilanteesi tutorina?

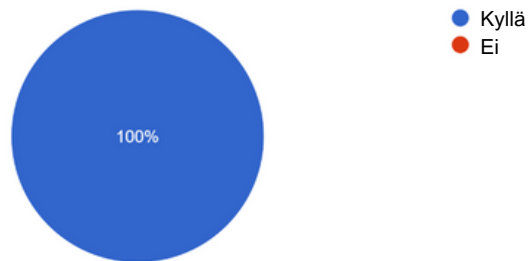
- Freelance-yrittäjä, jolla on VAT-numero
- Freelance-yrittäjä ilman VAT-numero
- Työntekijä

Mikä on tuntipalkkasi tutorina?

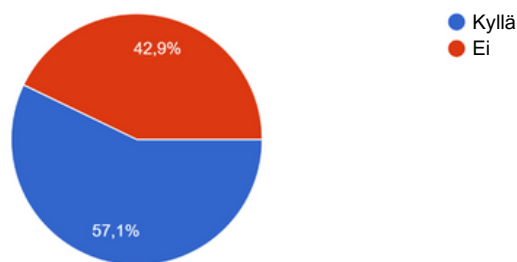

- Vähemmän kuin 5e/tunti
- 5-10e/tunti
- 11-15e/tunti
- 16-20e/tunti
- 21-25e/tunti
- 26-30e/tunti
- yli 30e/tunti

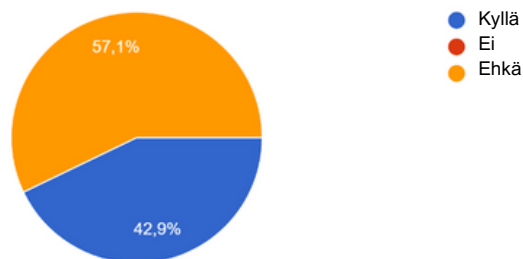
Oletko osallistunut koulutukseen tai kurssille hankkiaksesi pedagogisia taitoja (kasvatukseen, koulutukseen ja oppimiseen liittyvät taidot)?

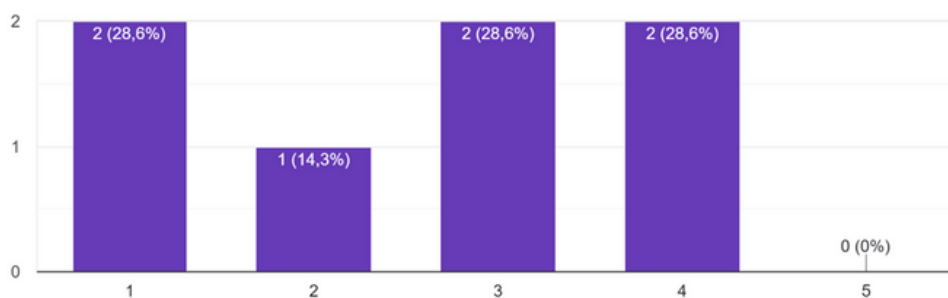
Oletko saanut koulutuksen tutorin työhön?

Oletko osallistunut koulutukseen tai kurssille hankkiaksesi pedagogisia taitoja (kasvatukseen, koulutukseen ja oppimiseen liittyvät taidot)?

Onko tutorin ammatti mielestäsi riittävästi turvattu lailla?

1 En lainkaan 5 Kyllä, täydellisesti

Tämän tekstin tiedot perustuvat käyttämiimme lähteisiin sekä omaan kyselymme, johon osallistui 38 vastaajaa (koulunkäynninohjaaja 42 %, koulusosionomi 10 % ja muu lasten ja nuorten parissa työskentelevä henkilöstö 48 %).

Johdanto

Suomalainen koulujärjestelmä perustuu **inklusion** arvoihin, ja tavoitteena on **kehittää perusopetusta** näiden arvojen mukaisesti. Tämä tarkoittaa, että kaikilla lapsilla on oikeus käydä lähintä koulua, jolloin riittävät tukitoimet takaavat opiskelijan **tasa-arvon ja osallisuuden toteutumisen**. (Opetushallitus 2014; Perusopetuslaki 628/1998) Perusopetuslain mukaan oppilailla on oikeus **saada peruskouluvuosiinsa ohjausta sekä riittävää tukea oppimiseen** ja koulunkäyntiin (yhdessä oppilashuollon kanssa). Oppimisen ja koulunkäynnin kolme tukitasoa ovat yleinen, tehostettu ja erityinen tuki. Tuki perustuu **vahvuuksiin** sekä kunkin oppilaan ja opetusryhmän **oppimis- ja kehittämistarpeisiin**. Ensisijaisesti tukea annetaan oppilaan omassa opetusryhmässä ja koulussa erilaisten joustavien järjestelyjen avulla. (Opetushallitus 2016.) Yksi yleisimmistä tukimuodoista on **avustajapalvelut**.

Suomalaisessa koulussa oppimisen tuki **sisältyy koulupäivään** ja siitä huolehtivat **opetusalan ammattilaiset**, kuten opettajat ja koulunkäynninohjaajat. Pohjoismaissa yksityistä tutorointia on hyvin vähän. Koska varsinaista tutoriammattia ei Suomessa juurikaan ole, puhutaan tässä yhteydessä koulunkäynninohjaajista sekä koulusosionomeista ja kouluvalmentajista. Tehtävänimikkeet ja pätevyysvaatimukset vaihtelevat kuntien omien päätösten mukaan. Jossain kunnissa ja jopa valtakunnallisessa Perusopetuksen opetussuunnitelmassa (2014) puhutaan avustajista ja avustajapalveluista. Käytettyjä nimikkeitä ovat myös koulunkäyntiavustaja, kouluohjaaja ja koulunkäynnin ja aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaaja. Tässä yhteydessä, kun puhutaan tutoreista tai ohjaajista, se kattaa kaikki edellä mainitut.

PISA:n (2018) mukaan suomalaisten koulujen välinen tasoero oli koko tutkimuksessa pienin. Silti tukea tarvitsevien opiskelijoiden määrä on **kasvanut viime vuosina** ja myös opiskelijoiden väliset osaamiserot ovat kasvaneet. Noin **20 prosenttia** esikoulua ja peruskoulua käyvistä lapsista **tarvitsee tehostettua tukea** säännöllisesti.

Oppilaiden ohjaaminen Suomessa

Koulunkäynnin ja aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaaja ohjaa eri-ikäisiä asiakkaita eri koulutusasteilla ja aamu- ja iltapäivätoiminnassa sekä vapaa-ajan toiminnassa. Hän osallistuu eri-ikäisten oppijoiden **koulutuksen ja toiminnan tukemiseen ja ohjaamiseen**. Työssä on osattava edistää oppimista yhdessä opettajan ja muun opetushenkilöstön kanssa sekä työskenneltävä itsenäisesti ja suunnitellusti aamu- ja iltapäivätoiminnassa.

Koulunkäynninohjaajan toimenkuva on monipuolinen: työpäivään voi kuulua avustaminen kaikilla oppitunneilla, pienryhmien ohjaaminen, välituntien ja ruokailujen valvominen sekä joskus oppilaiden taksikyytien valvominen.

Koulunkäynninohjaajat auttavat opiskelijoita **kaikissa oppiaineissa** (enimmäkseen matematiikassa ja kielissä) sekä **arjen tilanteissa**: työskentelytaitojen tukemisessa, tunteiden säätelyssä ja siirtymätilanteissa. He **ohjaavat, motivoivat ja tukevat** opiskelijaa oppimisessa ja kasvussa. Koulunkäynninohjaajat edistävät osaltaan luokan työrauhaa. Oppilaiden tarpeista riippuen he saattavat työskennellä useissa luokissa, minkä vuoksi he tekevät usein yhteistyötä monien eri opettajien kanssa. Joskus he työskentelevät **yksittäin** opiskelijan tai **pienen oppilasryhmän** kanssa. Joissakin kouluissa koulunkäynninohjaajat auttavat koulun jälkeen oppilaita kotitehtävien kanssa esim. läksykerhossa.

Koulunkäynninohjaajalta edellytetään **eettistä vastuuta, kasvatustietoisuutta, ohjaus- ja vuorovaikutustaitoja sekä kykyä kohdata erilaisuutta** (JHL 2022).

Koulunkäynninohjaajan työhön kuuluu oman työn suunnittelu, ammattitaidon ylläpito ja kehittäminen sekä perehtyneisyys opetussuunnitelmaan ja oppiaineiden sisältöihin. Työaika viikossa on noin 38 tuntia. Keskimääräinen kuukausipalkka on 2207 euroa, ja työnantaja toimii yleensä kunta.

Suomessa on myös jonkin verran **yksityisopetusta**, jonka vanhemmat valitsevat lapsilleen normaalin kouluajan ulkopuolella ja sitä haetaan eri syistä (akateeminen tuki, tenttivalmennus, kielen oppiminen). Yksityinen tutorointi tapahtuu ensisijaisesti muutamien itsenäisten tutoreiden toimesta, jotka ovat tyypillisesti itsenäisiä eri koulutustaustaisia ammatinharjoittajia. Joka tapauksessa yksityinen tutorointi **ei ole Suomessa yleinen käytäntö**, ja suurin osa opiskelijoista saa koulutuksensa julkisen koulujärjestelmän kautta.

Tutoroinnin edellytykset

Koulunkäynninohjaajaksi opiskellaan **ammattillisessa oppilaitoksessa**. Siellä voi suorittaa kasvatus- ja ohjausalan perustutkinnon. Opetushenkilökunnan kelpoisuusehdoista annetussa asetuksessa (1998/986) koulunkäynninohjaajille **ei aseteta kelpoisuusvaatimuksia**. Kuka tahansa Suomessa voi toimia

koulunkäynninohjaajana **koulutuksesta riippumatta**. Joskus kyseessä on nuori, joka on valmistunut suoraan lukiosta ja haluaa esimerkiksi tutustua opettajan ammattiin. Siksi koulunkäynninohjaajien taidoissa ja osaamisessa on suuria eroja.

Suomessa on vain vähän opiskelijan hyvinvointityöhön liittyviä ammatteja, kuten sosiaalityöntekijät, psykologit ja kouluterveydenhoitajat. Uusi ammatti kouluissa on **kouluvalmentaja**, jonka työtehtävät kehittyvät edelleen. Kouluvalmentaja on ammattilainen, joka työskentelee **kouluyhteisössä tukien oppilaiden hyvinvointia**. Heidän tehtävänä on auttaa oppilaita voittamaan erilaisia haasteita ja vaikeuksia, jotta he voivat menestyä koulussa ja elämässä yleensä. Koulun sosiaalityöntekijä, kouluvalmentaja ja koulun nuorisotyöntekijät työskentelevät oppilaiden, opettajien, vanhempien ja muiden kouluyhteisön jäsenten kanssa turvallisen ja kannustavan oppimisympäristön luomiseksi.

Koulun sosiaalityöntekijöillä ja valmentajilla on sosiaalialan maisterin tai kandidaatin tutkinto. Oppilaan hyvinvointilain tarkoituksena on esimerkiksi edistää opiskelijoiden oppimista, terveyttä ja hyvinvointia sekä osallistumista ja ehkäistä ongelmien syntymistä (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki, 1287/2013). Kouluvalmentajat tarjoavat **yksilöllistä tukea opiskelijoille** esimerkiksi oppimisvaikeuksissa, sosiaalisissa ongelmissa, koulutusvalinnoissa ja perhekysymyksissä. He myös auttavat oppilaita ymmärtämään omia tunteitaan ja kehittämään sosiaalisia taitojaan. (Wallin 2011.)

Tutoroinnin tarpeet ja haasteet

Myönteisiä puolia lasten kanssa työskentelyssä kyselymme mukaan ovat yhdessä **oppimisen ilo, monipuolinen työ ja tavoitteiden saavuttaminen**. Huomasimme, että tutorit näyttävät tarvitsevan **enemmän koulutusta** erityisesti yksilöllisessä tuessa ja neuropsykiatrisissa oireissa. Osa vastaajista oli osallistunut lisäkoulutukseen (positiivinen pedagogiikka, autismin kirjo, ratkaisukeskeinen neuropsykiatrinen valmentaja).

Pölösen (2022) tutkimuksen mukaan oppimisen tuen nykyinen sääntely keskittyy yksittäisen lapsen tukemiseen. Tämän seurauksena oppimisvaikeudet nähdään helposti lapsen eikä järjestelmän aiheuttamina, mikä voi estää joidenkin lasten tasa-arvoiseen perusopetukseen osallistumista. Lainsäädännön painopistettä tulisi **siirtää yleisiin velvoitteisiin**, jotka edellyttävät lasten erilaisten oppimisedellytysten huomioimista esimerkiksi opetusmenetelmien ja -välineiden tai oppimateriaalien valinnassa ja erilaisia tapoja käytännön opetustyön järjestämisessä. (Pölönen 2022.)

Avustajan työ on **tiimityötä**. Se on **yhteistyötä** opettajan kanssa. Yhteistyön tavat vaihtelevat koulusta toiseen ja joskus se ei ole niin sujuvaa. Toisinaan koulunkäynninohjaaja ei ole edes luokkahuoneessa vaan keittää kahvia tai tekee opettajan suunnittelemaa valmisteluja. On myös melko yleistä, että

koulunkäynninohjaajat toimivat opettajan sijaisina. (Sirikko 2022.) Silloin kukaan ei yleensä sijaista koulunkäynninohjaajaa, jolloin luokassa on vähemmän aikuisia.

Kyselymme perusteella vastaajat ovat sitä mieltä, että **palkkaa tulisi nostaa** työn vaatimuksia vastaavaksi. Myös työtä pitäisi **arvostaa enemmän**. Vastaajat nostivat esiin lasten huomion ja aikuisen läsnäolon tarpeen. Vuoropuheluun opettajien kanssa tarvitaan aikaa.

Laki ja säädökset

Koulunkäynninohjaajien nimikkeet ja pätevyysvaatimukset vaihtelevat kuntien omien päätösten mukaan, sillä opetushenkilöstön kelpoisuusehdoista annetussa asetuksessa (1998/986) **ei aseteta koulunkäynninohjaajille kelpoisuusvaatimuksia**. Koulunkäynnin ja aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaamisen ammattipätevyys vahvistettiin kuitenkin jo vuonna 2010. Ammattitutkinnon nimen vuoksi alan ammattiliitto, Julkisten ja hyvinvointialojen ammattiliitto (JHL, 2022), on pyrkinyt vakiinnuttamaan koulunkäynninohjaajan ammattinimikettä. **Nimistökäytännöt** ovat kuitenkin vielä epäselviä, ja esimerkiksi perusopetuslaki (358/1998) ja perusopetuksen opetussuunnitelma (Opetushallitus, 2014) puhuvat avustajapalveluista ja käyttävät nimikettä avustaja. (Sirikko 2022.)

Koulunkäynninohjaajilla **ei ole pedagogista vastuuta**, mutta silti he ovat usein yksin oppilaiden kanssa, erityisesti haastavasti käyttäytyvien kanssa. Joskus opettajat voivat jättää vastuun toiminnan suunnittelusta koulunkäynninohjaajalle, mikä ei ole sallittua. Opettajalla on aina pedagoginen vastuu. (Sirikko 2022.)

Keskeinen ero koulunkäynninohjaajan ja opettajan välillä on se, että **vain opettaja voi käyttää julkista valtaa**. Julkisen vallan käytönä pidettäviä toimenpiteitä ovat esimerkiksi opiskelijoiden arviointi ja kurinpito. Koulunkäynninohjaaja ei saa siirtää oppilasta opetustilasta eikä ottaa oppilaalta haltuunsa aineita tai esineitä. (JHL 2022.) Silti on tilanteita, joissa koulunkäynninohjaajan apua saatetaan tarvita, tai hän on yksin oppilaan kanssa ja hänen tulisi tehdä nopeita päätöksiä siitä, miten oppilaan kanssa edetään.

Johtopäätökset

Koulunkäynninohjaajan toimenkuva ja asema on **edelleen ristiriitainen ja epäselvä**. Asemaa tulisi **vahvistaa ja selkeyttää** koulutusta koskevissa asiakirjoissa. (Sirikko 2022.) Aiheesta kannattaa keskustella koulujen työyhteisöissä, jotta kaikki tietävät, mitä tehtäviä koulunkäynninohjaajan toimenuvaan kuuluu.

Koulunkäynninohjaajat ovat voimavara, jota ei vielä täysin hyödynnetä opiskelijoiden oppimisen ja hyvinvoinnin edistämisessä inklusiivisessa koulussa. Koulunkäynninohjaajan työn tavoitteena on **tukea oppilaan kasvua ja kehitystä** yhteistyössä muun henkilöstön

kanssa. Ohjaajan havainnot oppilaasta ovat arvokkaita opettajalle tukea suunniteltaessa. Heidän pitäisi olla oppilaiden kanssa, ei tehdä muita rutiinitehtäviä luokkahuoneen ulkopuolella. Koulunkäynninohjaajan toimenkuvan ja vastuiden tuntemus lisää yhteistyötä opiskelijan parhaaksi. (Sirrko 2022.) Oman tutkimuksemme mukaan suurin osa vastaajista haluaisi tai harkitsisi **pedagogisten taitojen koulutusta**. Koulutusta tarvitaan myös siksi, että koulunkäynninohjaajien koulutustaustat vaihtelevat paljon. Koulunkäynninohjaajat ovat olennainen osa Suomen osallistavaa koulutusjärjestelmää, jossa korostuvat tasa-arvo ja yksilöllinen tuki. Heidän roolinsa edistää tukea tarjoavan ja osallistavan oppimisympäristön luomista kaikille opiskelijoille.

Lähteet

JHL. 2022. Koulunkäynninohjaajan opas. Aineistopankki (jhl.fi)

OECD. 2018. PISA 2018 Results. PISA 2018 Insights and Interpretations FINAL PDF.pdf (oecd.org)

Opetushallitus. 2016. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014.

Perusopetuslaki 628/1998. (finlex.fi)

Pölonen, K. in Oppimisen tuen sääntelyssä on kehitettävää – yhdenvertainen koulujärjestelmä ei toteudu kaikille lapsille | Itä-Suomen yliopisto (uef.fi)

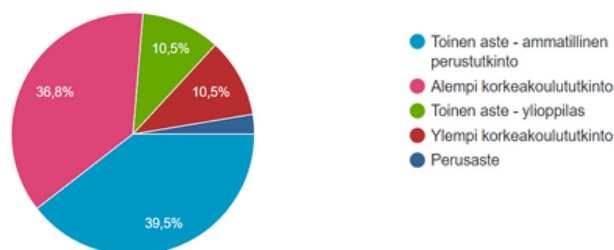
Sirrko, R. 2022. Koulunkäynninohjaajien asema ja työnkuva inklusioon pyrkivässä koulussa. Oppimisen ja oppimisvaikeuksien erityislehti, 2022, Vol. 32, No. 2 © NiiloMäki-säätiö

Wallin, A. 2011. Sosiaalityö koulussa: avaimia hyvinvointiin.

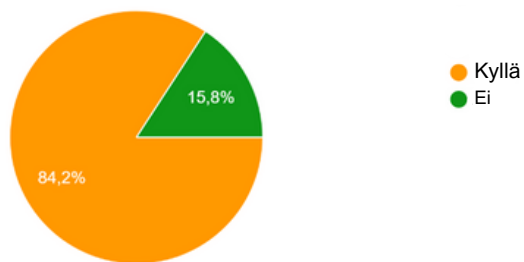
Kyselyn tulokset

Alla on joitakin tuloksia suomenkielisestä kyselystä, johon saatiin 38 vastausta.

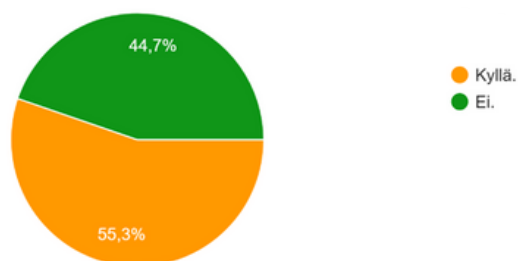
Ylin koulutusasteesi:

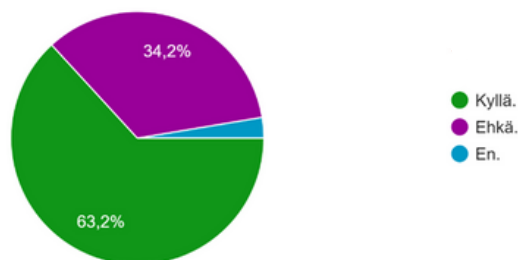
Onko oppilaiden ohjaaminen päätyösi?

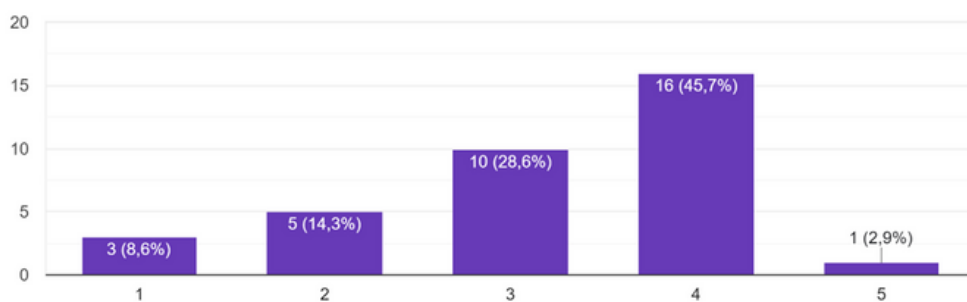
Oletko osallistunut koulutukseen tai kurssille hankkiaksesi pedagogisia taitoja (kasvatukseen, koulutukseen ja oppimiseen liittyvät taidot)?

Olisitko kiinnostunut koulutuksesta, jossa saat lisävalmiuksia ja työvälineitä lasten/nuorten yksilölliseen ohjaamiseen?

Jos työskentelet päätoimisesti lasten ja nuorten parissa, tukeeko lainsäädäntö mielestäsi riittävästi toimenkuvaa?

1= ei lainkaan 5= kyllä, täydellisesti

Saksa

Johdanto

Tutorointi on noussut esiin **laajalle levinneenä ja vaikuttavana ilmiönä** Saksan koulumaailmassa. Sillä on nykyään **merkittävä rooli** akateemisten tavoitteiden saavuttamisessa ja se on täydentänyt perinteisten koulutuslaitosten tarjoamia palveluja. Seuraavaksi pureudutaan moniulotteiseen tutoroinnin ja yksityisopetuksen maailmaan Saksassa, tuoden esiin sen laajuuden, oppiaineiden suosion sekä siihen liittyvät haasteet. Lisäksi se korostaa tutoroinnin syviä vaikutuksia koulutukselliseen tasa-arvoon ja kannattaa julkisen koulutusjärjestelmän kehittämistä maksullisen lisätutoroinnin tarpeen vähentämiseksi.

Tutorointi on tullut hämmästyttävän yleisesti **olennaiseksi osaksi** lukuisten saksalaisten opintopolkua. Tutoroinnin kysyntä on kasvanut merkittävästi viime vuosina, ja monipuolinen joukko yksityisopettajia tarjoaa palveluitaan erilaisten oppijoiden tarpeisiin. Kohderyhmänä ovat peruskoulun oppilaat, jotka tarvitsevat apua perusaineissa, sekä lukiolaiset, jotka valmistautuvat ratkaiseviin kokeisiin. Yksityisistä opettajista on tullut **luotettava akateemisen tuen tarjoaja**. Syitä yksityisopetukseen hakeutumiseen on monia, kuten yksilöllinen tuki, kokeisiin valmistautuminen, käsitteellinen selvennys ja tiedollisten aukkojen täyttäminen.

Tutorointi ammattina Saksassa

Yksityisopetus on **kasvattanut suosiotaan** Saksassa, ja noin 1,1 miljoonaa lasta ja nuorta hakeutuu säännöllisesti tutoroinnin piiriin. Vuonna 2006 tehdyn tutkimuksen mukaan 14,8% neljäsluokkalaisista peruskoululaisista sai yksityisopetusta Saksassa, kun taas vuoden 2003 PISA-tutkimus paljasti, että 19,1% saksalaisista teini-ikäisistä haki matematiikan yksityisopetusta 15 vuoden ikään mennessä. Vaikka yksityisopetus on yleistä maassa, se jää OECD:n keskiarvon alle.

Saksassa on noin 4 000 tutorpalveluita tarjoavaa koulua (tutoring schools), joissa on noin 50 000 opettajaa. On kuitenkin tärkeää huomata, että **opetus ei ole kaikkien opettajien päätoiminen ammatti**. Opetusalan markkinoiden liikevaihdon arvioidaan olevan noin 879 miljoonaa euroa, ja lisäksi noin 640 miljoonaa euroa tulee ns. harmailta markkinoilta. **Freelance-tutoreilla** on merkittävä rooli opetustarpeen täyttämässä, mistä seuraa merkittävä osuus ilmoittamatonta työtä (VNN - Bundesverband der Nachhilfe- und Nachmittagschulen e.V., s.d.).

Tarve yksityisopetukseen kasvaa oppilaiden siirtyessä peruskoulusta yläkouluun. Noin 18% yläkoululaisista ja alle 5% alakoululaisista saa yksityisopetusta. Suosituimmat oppiaineet yksityisopetuksessa ovat **matematiikka**, jonka perässä tulevat **vieraat kielet** ja **saksa**. Mielenkiintoista kyllä, vain 69% vanhemmista maksaa yksityisopetuksesta, koska jotkin koulut tarjoavat ilmaisia tukipalveluita oppilailleen. Koulutusongelmien tasa-arvoisuuden parantamiseksi suositellaan tukipalveluiden laajentamista julkisiin koulutuspalveluihin ja yksilöllisen tuen tarjoamista koulujärjestelmän sisällä (Statistiken zur Nachhilfe, ibidem).

Vaikka yksityisopetus voi hyödyttää yksittäisiä opiskelijoita, korkea kysyntä yksityisopetukselle **herättää huolen julkisen koulutusjärjestelmän tehokkuudesta** tarjota riittävää tukea. On ratkaisevan tärkeää varmistaa, että suurin osa lapsista ja nuorista saa riittävää yksilöllistä tukea koulutuksen puitteissa ilman tarvetta yksityisesti rahoitettuun opetukseen. Lisäksi **yksityisopetuksen kustannukset luovat epätasa-arvoa** ja rajoittavat pääsyä pääasiassa varakkaampien perheiden ulottuville. Koulumaailmassa käydään keskustelua siitä, olisiko tarpeellista ottaa käyttöön olemassa olevia opetusmalleja, jotka ammentavat inspiraatiota maista kuten Suomi, Kanada ja Alankomaat, jotka ovat onnistuneesti toteuttaneet käytänteitä yksilöllisestä tuesta julkisen koulujärjestelmän sisällä ja vähentäneet tarvetta yksityisopetukselle.

Yksityisopettajien yleiset vaatimukset ja asema Saksassa

Kokemus ja pätevyys **eivät ole yksityisille opettajille pakollisia**, mutta ne **voivat vaikuttaa veloittavaan tuntihintaan**. Vaikka tietty akateeminen tutkinto ei ole välttämätön, sen omistaminen voi mahdollistaa korkeamman hinnoittelun yksityisopetukselle. Esimerkiksi opettaja, jolla on opettajan tutkinto tai maisterin tutkinto asiaankuuluvalla alalla, voi veloittaa enemmän kuin lukiolainen.

Yksityiset opettajat luokitellaan yleensä itsenäisiksi ammatinharjoittajiksi ja heillä on vaihtoehtoja, kuten toimiminen liikunnanohjaajina tai osa-aikaisesti. Tulot tulee ilmoittaa veroilmoituksessa, ja opettajilla on yleensä velvollisuus osallistua eläkevakuutukseen, elleivät he tienaa alle 450 euroa kuukaudessa. Vaikka tiettyä akateemista tutkintoa ei vaadita, se voi vaikuttaa siihen hintaan, jonka yksityiset opettajat voivat veloittaa.

Opetustuntien hinnan määrittely **riippuu aiheesta ja sijainnista**. Esimerkiksi yksityisen saksan opetuksen keskihinta Berliinissä on noin 19 euroa, kun taas Münchenissä se on noin 23 euroa. Korkeampia hintoja, kuten 30 euroa tai enemmän, voidaan pyytää lukio- tai yliopisto-opiskelijoiden opettamisesta.

Yksityisillä opettajilla on myös mahdollisuus vastaanottaa maksu koulutussetelillä. Vaatimusten ymmärtämiseksi on suositeltavaa tiedustella asiasta liittovaltion työvoimaviranomaiselta.

Yksityiset opettajat kuuluvat Saksan tuloverolain (§18) mukaan **itsenäisten ammatinharjoittajien (freelancer)** luokkaan. Tämä pätee silloin, kun he tarjoavat opetus- tai koulutuspalveluja itsenäisesti, joko opiskelijan kotona, omissa tiloissaan tai tutorkeskuksessa. Yleisesti ottaen, jos he tarjoavat opetusta vain osa-aikaisesti, heillä ei välttämättä ole tarvetta rekisteröidä liiketoimintaansa (Gewerbe), koska he harjoittavat sivutoimista opetusta.

Yksityisten opettajien on riittävää **ilmoittaa verotoimistolle** itsenäisestä opetus- tai tutorointitoiminnastaan. Vaihtoehtoisesti he voivat myös toimia **osa-aikaisina** opettajina 450 euron perusarvon ("**Minijob**") perusteella tai hyötyä liikunnanohjaajan verovapausvähennyksestä (Übungsleiterpauschale). Jälkimmäinen mahdollistaa verovapaan 2 400 euron määrän vuosittain. Jos heidän tulonsa ylittävät tämän määrän, heidän on maksettava veroja ja sosiaaliturvamaksuja.

Niille, jotka suunnittelevat tarjoavansa laajemmin tutorointipalveluja, kuten kokopäiväisesti tai omissa toimipaikassaan, jossa he myös myyvät opetusmateriaaleja, on velvollisuus **rekisteröidä liiketoimintansa** (Gewerbe). Lisätietoja saadaksesi suositellaan konsultoimaan paikallista kaupanvirastoa (Gewerbeamt).

Kun on kyse **eläkevakuutuksesta**, on tärkeää, että yksityiset opettajat selvittävät asemansa Saksan eläkevakuutuksen suhteen. Jos he tienaa yli 450 euroa kuukaudessa, heillä on velvollisuus kuulua lakisääteiseen eläkevakuutukseen. Kuitenkin, jos he tienaa vähemmän itsenäisinä yksityisopettajina, heidän toimintansa voi olla vapautettu vakuuttamisesta.

Yksityisten opettajien on raportoitava tulonsa verotuksessaan "muuna tulona". Henkilökohtainen tuloverokynnys yksityishenkilöille oli 8 820 euroa vuodessa vuonna 2017. Useimmissa tapauksissa yksityiset opettajat eivät ylitä tätä määrää, mikä tarkoittaa, että heidän ei tarvitse maksaa veroja.

Tutoroinnin tarpeet ja haasteet Saksassa

Tämän yksityisopetustoiminnan osalta ei näytä olevan mitään erityisiä julkaisuja tai artikkeleita tästä aiheesta. Kuitenkin saksalaisille opettajille tehdyn kyselyn vastaukset avaavat tarpeita ja haasteita, mutta myös mielenkiintoisia positiivisia näkökohtia jotka liittyvät tähän ammattiin.

Yksityisopetustoiminnan tärkeä etu on epäilemättä se, että **voi hallita omaa aikatauluun** itsenäisesti ja autonomisesti; **valita työmäärän** asiakkaiden määrän perusteella; ja ennen kaikkea, sen voi tehdä **toisena työnä** juuri sen **joustavuuden** vuoksi.

Toisaalta pääasialliset havaitut tarpeet olivat nimenomaan **erityiskoulutuksen puute**, mutta myös **materiaalien** puute, jotka auttaisivat opettajaa oppituntien valmistelussa, sekä täydellisen **ohjeistuksen täydellinen puuttuminen**. (Klemm, Klaus; Klemm, Annemarie, 2010).

Tutorointiin liittyvä laki ja säädökset

Saksassa **ei ole erityisiä säädöksiä** yksityisopettajan ammatista. Kuitenkin, alla luetellaan periaatteessa, millaisia ovat yksityisopettajien työ-, sopimus- ja oikeudelliset ehdot.

Tutorointi kokoaikaisena työnä

Jos valitsee itsenäisenä opettajana toimimisen, on olennaista **ilmoittaa asiasta verotoimistolle**. Jos heidän tulonsa ylittävät vuosittaisen perustuloista vapautetun rajan, joka on 9 744 euroa vuonna 2021 (soveltuva vuoteen 2021), he ovat velvollisia maksamaan tuloveroa vuoden lopussa. Vuodesta 2022 lähtien perustuloista vapautettu raja nousee 9 984 euroon. Jotta verotoimisto voi määrittää heidän maksettavan tuloveronsa määrän, heidän on vertailtava vuosittaisia tulojaan työhönsä liittyvien kulujen kanssa (esimerkiksi opetusmateriaalit, kirjat tai matkakulut). Tämä laskelma on verotuksen alainen, jos se ylittää 9 744 euron vuosittaisen perustuloista vapautetun määrän.

Jos opiskelija tai eläkeläinen aikoo työskennellä osa-aikaisesti yksityisopettajana lisätäkseen tulojaan, he yleensä kuuluvat **pienyrittysääntelyn** piiriin, mikä tarkoittaa, että heidän vuotuiset tulonsa eivät ylitä 9 744 euron perustuloista vapautettua määrää. Tämän seurauksena heidän ei tarvitse maksaa tuloveroa. Jos he aikovat työskennellä täysipäiväisenä itsenäisenä yksityisopettajana ja ansaitsevat alle 10 000 euroa vuodessa, se todennäköisesti osoittautuu riittämättömäksi. Siksi on ratkaisevan tärkeää itsenäisesti työskenteleville henkilöille seurata jatkuvasti talouttaan ja tutkia vaihtoehtoisia tulonlähteitä. On mahdollista, että asiakkaat ja sen seurauksena tarvitsevat opetusta olevat lapset lopettavat yllättäen palvelujen käytön.

Itseään työllistävät opettajat luokitellaan yleensä freelanceriksi eikä yritystoiminnan harjoittajaksi, mikä vapauttaa heidät liiketoimintaan liittyvistä vaatimuksista. Silti varovaisuus on suositeltavaa: jos he osallistuvat toimintaan,

kuten oppimateriaalien myyntiin, se saatetaan katsoa luonteeltaan kaupalliseksi. Näin ollen heidän olisi erotettava freelancer-tulonsa (opetustoiminnasta ansaitut tulot) kaupallisesta liikevaihdosta kirjanpitoa varten.

Lisäksi on huomioitava, että itsenäisenä yrittäjänä he ovat vastuussa omista vero- ja sosiaaliturvamaksuistaan. Toisin sanoen, toimiessaan työntekijöinä, työnantaja kattaa puolet heidän eläke-, terveys- ja sosiaaliturvamaksuistaan. Jos he työskentelevät kokopäiväisinä itsenäisinä yksityisopettajina, heidän on hoidettava nämä kulut itsenäisesti. On kuitenkin mahdollista tutkia rekisteröitymistä taiteilijoiden sosiaaliturvarahaston (Künstlersozialkasse) jäseneksi itsenäisenä opettajana. Jos hyväksytään, Künstlersozialkasse toimii heidän työnantajanaan sosiaaliturvamaksujen suhteen ja kattaa puolet niihin liittyvistä kuluista.

Tutoropettajuus osa-aikaisena työnä ("minijob")

Jos 450 euron kuukausiansio riittää ja tavoitteena on ansaita lisätuloa yksityisopettajana, voi harkita työskentelyä osa-aikaisena työntekijänä, esimerkiksi julkisessa laitoksessa tai yksityisessä oppilaitoksessa. Tässä tapauksessa heidät palkataan osa-aikaiseksi "minijob" työntekijäksi, jolloin heillä on työnantaja, ja he voivat ansaita jopa 450 euroa kuukaudessa verovapaasti.

Johtopäätökset

Yhteenvedona voidaan todeta, että Saksassa yksityisopetus on tullut merkittäväksi ja vaikutusvaltaiseksi osaksi koulutusta. Se toimii **ratkaisevana tuen muotona** opiskelijoille tarjoten yksilöllistä huomiota ja siltoja tiedon puutteisiin. Vaikka yksityisopetus käsittelee välittömiä akateemisia tarpeita, se herättää myös **huolen koulutuksellisesta epätasa-arvosta** ja julkisen koulutusjärjestelmän tehokkuudesta. Tutorointipalvelujen kysyntä on johtanut suureen määrään opettajia, sekä itsenäisiä että tutorpalveluita tarjoavissa kouluissa työskenteleviä. Koulutus ja kokemus voivat vaikuttaa opettajien perimään tuntiveloitukseen, vaikka ne eivät ole pakollisia. Yksityisopetuslalle ei ole olemassa erityisiä sääntöjä, mikä luo haasteita koulutuksen, materiaalien ja ohjeiden suhteen. Opettajien on tärkeää ymmärtää oikeudelliset ehdot ja sopimusehdot, mukaan lukien verovelvollisuudet ja ero kaupallisten ja freelancertoimintojen välillä. Vaikka yksityisopetus voi olla joustava ja itsenäinen ammatti, tarvitaan ponnisteluja yhdenvertaisen tuen varmistamiseksi julkisessa koulujärjestelmässä. Tällöin kaikilla oppijoilla olisi mahdollisuus saada tarvitsemaansa tukea maksukyvyistä huolimatta.

References

Capellmann, A. (2023, 3 agosto). Nachhilfelehrer /-in werden: Das musst du wissen! <https://www.unicum.de/de/studentenleben/jobben/nachhilfelehrer-in-werden>

Das Problem der Schwarzarbeit im Nachhelfmarkt (2021). (s.d.). tutorspace.de. Tutor Space Blog, [Das Problem der Schwarzarbeit im Nachhelfmarkt \(2021\). https://tutorspace.de/blog/das-problem-der-schwarzarbeit-im-nachhelfmarkt-2021](https://tutorspace.de/blog/das-problem-der-schwarzarbeit-im-nachhelfmarkt-2021)

Eltern geben jährlich fast 900 Millionen Euro für Nachhilfe aus. (s.d.). Startseite. <https://www.bertelsmann-stiftung.de/de/presse/pressemitteilungen/pressemitteilung/pid/eltern-geben-jaehrlich-fast-900-millionen-euro-fuer-nachhilfe-aus>

Klemm, Klaus; Klemm, Annemarie (2010): Ausgaben für Nachhilfe – teurer und unfairer Ausgleich für fehlende individuelle Förderung, S. 4. Online verfügbar unter: https://www.bertelsmann-stiftung.de/fileadmin/files/BSt/Publikationen/GrauePublikationen/GP_Ausgaben_fuer_Nachhilfe.pdf

Nachhilfe kostet bis zu 1,5 Milliarden Euro pro Jahr. (s.d.). Startseite. <https://www.bertelsmann-stiftung.de/de/presse/pressemitteilungen/pressemitteilung/pid/nachhilfe-kostet-bis-zu-15-milliarden-euro-pro-jahr>

VNN - Bundesverband der Nachhilfe- und Nachmittagsschulen e.V. (s.d.). VNN - Bundesverband der Nachhilfe- und Nachmittagsschulen e.V. <https://www.nachhilfesschulen.org/index.php?Statistiken%20zur%20Nachhilfe>

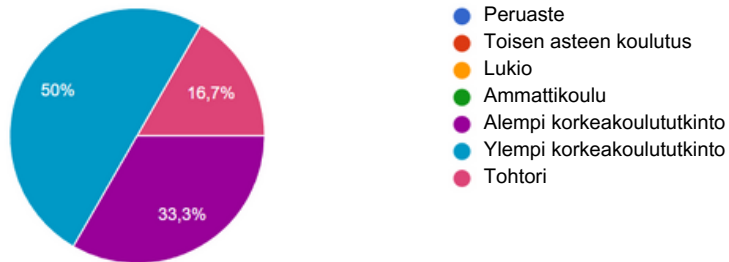
Was muss ich beachten, wenn ich Nachhilfeunterricht geben will? (s.d.). Superprof - Blog für Lehrer, Schüler & Eltern. <https://www.superprof.de/blog/nachhilfe-geben-steuern-versicherung/>

Wie viel Nachhilfe nimmt Deutschland? Eine Infografik. (s.d.). sofator-Magazin. <https://magazin.sofator.com/eltern/wieviel-nachhilfe-nimmt-deutschland-infografik/>

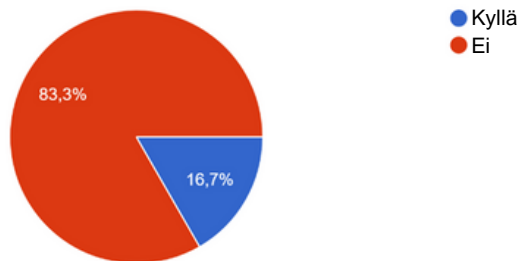
Kyselyn tulokset

Seuraavaksi joitakin vastauksia Saksan kyselystä, johon saatiin kuusi vastaajaa.

Ylin koulutusasteesi:

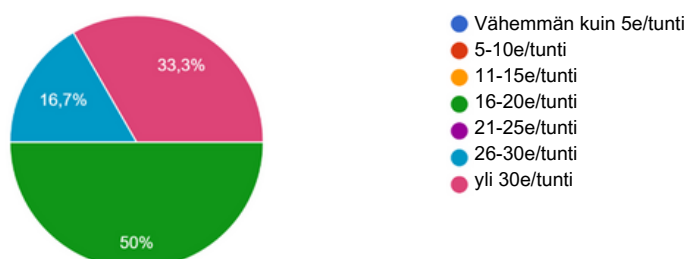
Onko tutorointi päätyösi?

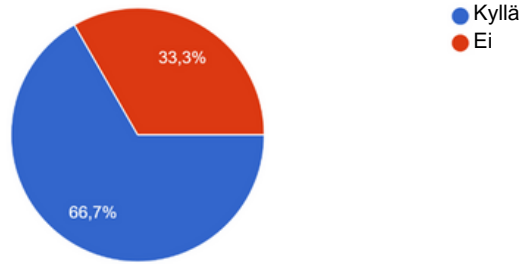
Mikä on työtilanteesi tutorina?

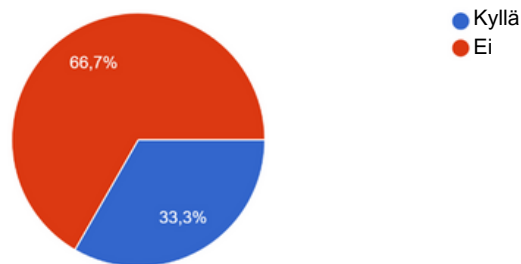
Mikä on tuntipalkkasi tutorina?

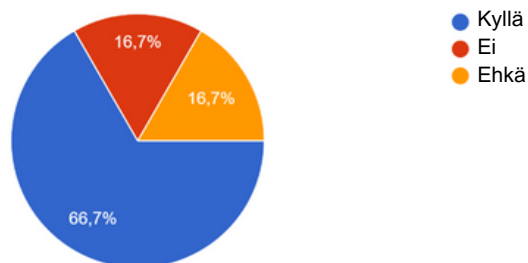
Oletko osallistunut koulutukseen tai kurssille hankkiaksesi pedagogisia taitoja (kasvatukseen, koulutukseen ja oppimiseen liittyvät taidot)?

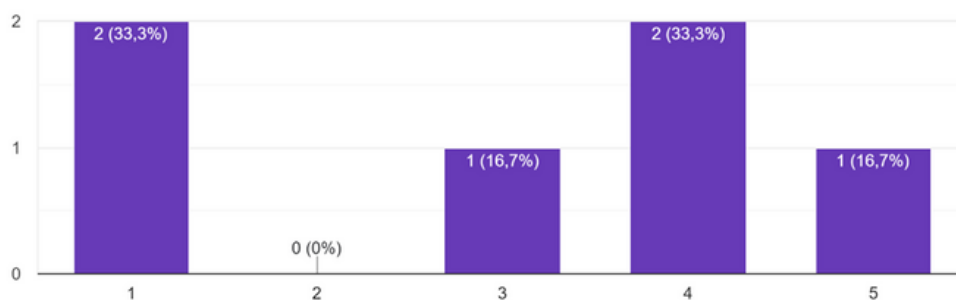
Oletko saanut koulutuksen tutorin työhön?

Olisitko kiinnostunut koulutuksesta, jossa saat lisävalmiuksia ja työvälineitä lasten/nuorten yksilölliseen ohjaamiseen?

Onko tutorin ammatti mielestäsi riittävästi turvattu lailla?

1= ei lainkaan 5= kyllä, täydellisesti

Italia

Johdanto

Italiassa **opiskelijoiden tarve yksityisopetukselle kasvaa entisestään**. Viime lukuvuoden aikana (syyskuu 2022- kesäkuu 2023) joka neljäs opiskelija tarvitsi yksityistunteja.

Tässä osiossa tutustumme tarkemmin tutorin ammattiin Italiassa, sen markkinoihin ja sääntelyyn. Käsitlemme myös lyhyesti uutta sääntelyä, jonka Italian hallitus on tuomassa kouluissaan käyttöön syyskuusta 2023 lähtien: opettaja-tutorin roolia (teacher-tutor).

Valitettavasti ei ollut mahdollista löytää virallisia kansallisia tilastoja siitä, kuinka monta opiskelijaa ottaa yksityistunteja ja kuinka monta yksityisopettajaa/tutoria on Italiassa. Suurin osa tämän osion tiedoista ja luvuista perustuu opiskelijoille verkkoalustojen kautta suunnattujen kyselyiden kautta saatuun palautteeseen. Osa luvuista perustuu kyselyyn, jonka suoritimme otannalla tutorien keskuudessa.

Yksityisopetusala Italiassa

Keskimäärin **joka neljäs** opiskelija ottaa yksityisopetusta. Tämä luku on saatu toukokuussa 2023 suoritetusta kyselystä, johon osallistui noin 10 000 peruskoulun yläluokkinen ja lukion oppilasta (Il Sole 24 ORE, 2023). Yksityisopetusmarkkinat **näyttävät kasvavan tasaisesti**, erityisesti Covid-19-pandemian jälkeen. Pandemia ja sitä seurannut lockdown-tila ovat vaikuttaneet voimakkaan kielteisesti opiskelijoihin ja laajentanut osaltaan joillakin heistä esiintyneitä ongelmia ja tietotaitovajeita. Tätä tukevat Invalsi 2022 -testit[1], jotka verrattuna ennen pandemia-aikaa, osoittavat merkittävää taitojen menetystä (INVALSIopen, 2021).

Tämä on syy siihen, miksi monet opiskelijat ja vanhemmat turvautuvat yksityisopetukseen käyttäen noin 400 euroa vuodessa jokaista lastaan kohti. Seurauksena Italiassa yksityisopetusala on tullut todellinen bisnes, jonka vuosittainen liikevaihto on noin miljardi euroa. Todellisuudessa arvioidaan, että tämän **markkinan kasvu on noin 1-2 % vuodessa** (Superprof.it, 2019).

Suosituin oppiaine, jossa yksityisopetusta tarvitaan, on **matematiikka**. Itse asiassa arvioidaan, että noin kuusi kymmenestä opiskelijasta tarvitsee apua tässä aineessa.

[1] INVALSI tests are standardised tests that students in Italy take at different stages of their school career to identify their level of competence on a national scale.

Luonnontieteissä, erityisesti kemiassa, fysiikassa ja biologiassa, yksi neljästä opiskelijasta tarvitsee yksityisopetusta. Kolmantena tulevat **klassiset aineet**, kuten **latina ja kreikka**, joita arviolta 24 % opiskelijoista tarvitsee uusintatunteja. Suosituimpien aineiden joukossa ovat myös **vieraat kielet**, kuten englanti, ranska, espanja jne. (Il Sole 24 Ore, 2023).

Yleensä yksityisopetustunnit pidetään **kasvotusten**, mutta Covid-19-pandemian jälkeen on tapahtunut todellinen muutos, ja **yhä useammat opiskelijat vaativat verkkotunteja** (Ansa.it, 2020). Itse asiassa on olemassa useita alustoja, joilta voi löytää tuntiopettajia kaikissa aineissa ja eri ikäryhmille. Joitakin esimerkkejä ovat repetition.co.uk, classgap.com, superprof.co.uk jne...

Mitä tulee tutoreiden työllisyystilanteeseen, tekemämme kysely osoitti, että 62,5 % niistä, jotka antavat yksityisopetusta, eivät tee sitä päätyönään. Suurin osa heistä on itse asiassa yliopisto-opiskelijoita tai toimistotyöntekijöitä. Mutta mitkä ovat edellytykset tuntiopettajaksi ryhtymiseksi?

Tutoreiden vaatimukset

Vaikka yksityisopettajaksi ryhtymiseksi **ei edellytetä erityisiä pätevyksiä tai akateemisia vaatimuksia**, on ehdottomasti tarpeen, että tutorilla on vahva hallinta siitä aiheesta, jota hän opettaa. Kyselymme perusteella havaittiin, että 75 % haastattelemistamme tutoreista oli suorittanut kandidaatin tai maisterin tutkinnon. Tämä johtaa päätelmään, että yleisesti ottaen tutoreilla on korkea koulutustaso.

Koulutustaso **vaikuttaa myös tutoreiden palkkioihin**. Yleensä mitä korkeampi tutorin koulutustaso on, sitä enemmän hän voi vaatia palkkiota. Kyselymme osoitti, että 50 % italialaisista yksityisopettajista ansaitsee 11-15 euroa tunnissa. Kuitenkin 25 % tienaa yli 21 euroa tunnissa. Toinen seikka, joka vaikuttaa palkkioihin, on **oppilaiden ikäryhmä ja opetettu aine**. Yleensä yksityisopettajat veloittavat vähemmän peruskoulun ja toisen asteen oppilailta ja enemmän lukion tai yliopiston opiskelijoilta. Mitä aineisiin tulee, tieteelliset aineet, jotka ovat suosituimpia, ovat myös kalleimpia (Superprof.it, 2019).

Kuten edellä mainittiin, tuntiopettajaksi ryhtyäkseen ei tarvita erityistaitoja, paitsi hyvä hallinta opetettavasta aiheesta sekä eräänlaiset pehmeät taidot, kuten kärsivällisyys, intohimo, organisointikyky ja joustavuus. Kuitenkin usein aliarvioidaan sitä, että tutorin tulisi omata **opetustaitoja**, eli **kykyä jakaa tietoa** ja saada oppilas omaksumaasi asiat.

Tutkimuksemme ei paljastanut erityisiä kursseja Italiassa tutoreille ja opetustaitojen hankkimiseen. Jos tutorilla on opetustaitoja, se johtuu usein siitä, että hän osallistuu opetuksen ja kasvatuksen yliopistokursseille.

Myös oma kyselymme paljasti saman asian. 100 % vastaajista ilmoitti, etteivät he olleet koskaan osallistuneet kurssille tullakseen tutoreiksi. Lisäksi 75 % vastaajista ilmoitti, etteivät olleet koskaan osallistuneet pedagogisten taitojen hankkimiseen liittyville tunneille tai kursseille. Vain 25 % haastatelluista tutoreista myönsi omistavansa opetustaitoja, jotka olivat peräisin heidän yliopistouriltaan, kuten "Didaktiikka nykyaikaisten kielten opetukseen" tai IBSE-menetelmään liittyvät kurssit.

Tarpeet ja haasteet tutoreille

Aikaisemmissa osioissa analysoimme yksityisopetusmarkkinoita Italiassa ja tutoriksi ryhtymisen vaatimuksia. Mutta mitkä ovat tutorin ammatin hyvät ja huonot puolet? Kyselymme osoitti, että positiivisia puolia ovat:

- Mahdollisuus olla **itsenäinen ja autonominen** työn hallinnassa;
- **Tyytyväisyys siitä, että voi olla apuna** oppilaille ja nähdä heidän saavuttavan positiivisia tuloksia;
- Mahdollisuus **lisätä omaa palkkaa** tai, opiskelijoiden tapauksessa, **säästää rahaa**.

Kuten kaikissa ammateissa, myös tutorin työssä on haittapuolensa. Alla ovat kyselymme perusteella tunnistetut haitat ja vaikeudet:

- **Motivoimattomien oppilaiden** kohtaaminen, erityisesti jos vanhemmat painostavat heitä ottamaan yksityisopetusta;
- **Epäjohdonmukaiset oppilaat**, jotka eivät aina opiskele yksityisopetuksen ulkopuolella;
- **Oppilaan erityistarpeiden ymmärtäminen** ja kyky auttaa, jos oppilaalla on vakavia puutteita;
- Sovittujen tapaamisten **peruuntuminen tai viime hetken aikataulumuutokset**.

Kyselymme ansiosta saimme myös tietoa niistä seikoista, joita tutorit haluaisivat muuttaa ammatissaan. Tämä auttaa heidän tarpeidensa ymmärtämistä.

Useimmiten mainitut näkökohdat ovat:

- Työn **epävakaas ja epäsäännöllisyys**;
- **Yksityisopetusta ei ole riittävästi säännelty lailla**;
- Yksityisopetusta **ei tunnusteta ammattina**;
- Ammattilta **puuttuva suotuisa verotuskohtelu**

Juuri lailliset, sääntelyyn ja verotukseen liittyvät näkökohdat ovat ne, joista kerromme seuraavassa osiossa.

Tutoroinnin lainsäädäntö ja säännökset

Italiassa arvioidaan, että noin **90 % yksityisopetuksesta ei ole ilmoitettu** veroviranomaisille, mikä lisää **harmaata taloutta ja veronkiertoa** (Il Sole 24 Ore, 2018). Esimerkkinä vuonna 2020 vain 32 tuntiopettajaa ilmoitti veroviranomaisille, että palkkatyönsä lisäksi he myös antoivat yksityisopetusta ja maksoivat sen seurauksena veroja (Il Sole 24 Ore, 2021).

Tosiasiassa yksityisopetus on myös **verotuksen alaista** työtä. Kaikentyypisissä kouluissa opettajina toimiville, jotka harjoittavat yksityisopetusta sivutoimisesti, sovelletaan 15 %:n korvaavaa veroa (Agenzia delle entrate, 2022). Niiden, jotka eivät ole päätoimisia opettajia, odotetaan ilmoittautuvan itsenäisiksi ammatinharjoittajiksi ja ilmoittavan ansionsa veroilmoitukseensa tilapäisenä työnä tai avaavat ALV-numeron. Jos yksityisopetuksen tuotot eivät ylitä 5 000 euroa brutto vuodessa, siitä ei tarvitse maksaa maksuja. Muussa tapauksessa, jos tulot ylittävät 5 000 euron bruttotulot vuodessa, jotta heillä olisi oikeus eläkkeeseen, heidän on maksettava 25,72 %:n maksu, jos he ovat itsenäisiä ammatinharjoittajia, ja 24 %, jos heillä on toinen päätyö (Letuelezioni.it).

Kyselymme osoitti, että 87,5 % tutoreista työskentelee tällä alalla ilman minkäänlaista laillista muotoa. Lisäksi lähes kaikki haastatellut tutorit uskovat, että heidän ammattinsa ei ole riittävästi suojattu lailla. He uskovat myös että:

- Yksityisopetusta **ei ole riittävästi säännelty lailla**, ja siksi monet tekevät sitä harmaassa taloudessa;
- Tälle ammatille **ei ole riittävää kehystä** tai rakenteita opiskelijan ja tuntiopettajan yhteyden luomiseksi. Siksi useimmat tuntiopettajat hankkivat asiakkaita itse;
- Yksityisopetusta ja sen **tarpeellisuutta kouluissa ei arvosteta tarpeeksi**.

On totta, että vaikka yleinen verotuksellinen kehys on olemassa, näyttää siltä, että Italian valtio ei vieläkään tunnusta riittävästi yksityisopetusalaa, ja siksi se pysyy edelleen monille opiskelijoille, opettajille tai työntekijöille sivutoimisena työnä.

Italian hallitus on käynnistänyt kouluissa tapahtuvan **ohjauksen uudistuksen** vastaamaan pandemian aiheuttamiin kielteisiin vaikutuksiin opiskelijoiden akateemiseen suoriutumiseen. Erilaisten uudistusten joukossa otetaan käyttöön myös **opettaja-tutorin rooli** syyskuusta 2023 alkaen. Seuraavan kouluvuoden aikana odotetaan noin 40 000 opettaja-tutorin auttavan opiskelijoita heidän henkilökohtaisessa ja opetuksellisessa kasvussaan tukemalla taitojen kehittymistä.

ja tavoitteiden saavuttamista. Tämän uuden roolin käyttöönottoon liittyy myös runsaasti vastustusta ja kritiikkiä. Itse asiassa monet opettajat uskovat, että tästä lisätehtävästä maksettava korvaus on liian matala ja että se vie liikaa aikaa jo ennestään vaativista opettajien tehtävistä. Vasta ensi vuonna nähdään, onko tällä myönteistä vaikutusta opiskelijoihin.

Johtopäätökset

Kuten olemme osoittaneet, Covid-19-pandemia on vaikuttanut erittäin kielteisesti koulutukseen Italiassa, ja tämä on vain **lisännyt yksityisopetuksen kysyntää sekä yksityisopettajien merkitystä** opiskelijoiden elämään.

Vaikka ammatin myönteiset puolet ovat ilmeiset, oma kyselymme paljasti myös monia tarpeita, joita tuntiopettajilla olisi, kuten lisää kunnioitusta heidän työlleen oppilailta ja vanhemmilta, enemmän motivaatiota oppilailta opiskeluunsa sekä tarve koordinoida työtä opettajien kanssa, jotta lisäopetus olisi tehokkaampaa. Monien tarpeiden joukossa on myös **pedagogisten taitojen hankkiminen**, mikä varmasti auttaisi tutoreita tukemaan opiskelijoitaan tehokkaammin ja tarjoamaan oppilaille opiskelumenetelmän ja lisää itseluottamusta. Itse asiassa 100 % haastatelluista tutoreista ilmaisi kiinnostuksensa osallistua kurssille siitä, miten tulla tutoriksi ja hankkia pedagogisia taitoja.

Sen perusteella, mitä olemme havainneet, yksityisopetuksella on tärkeä osa opiskelijoiden elämässä, ja juuri siksi on tärkeää tunnustaa tämä ammatti, suojella sitä ja antaa tutoreille kaikki tarvittavat välineet, jotta he voivat tehdä työnsä mahdollisimman hyvin.

Lähteet

Che cos'è il Learning Loss e perché è importante misurarlo - INVALSIopen. (s.d.). INVALSIopen. <https://www.invalsiopen.it/misurare-learning-loss/>

Il mercato dei siti ripetizioni in italia | superprof. (s.d.-b). Lezioni private e corsi a domicilio in tutta Italia con Super Insegnanti. <https://www.superprof.it/blog/i-costi-delle-lezioniprivate/>

Il mercato dei siti ripetizioni in italia | superprof. (s.d.). Lezioni private e corsi a domicilio in tutta Italia con Super Insegnanti. <https://www.superprof.it/blog/i-costi-delle-lezioniprivate/>

Il Sole 24 Ore. (2018, 15 novembre). ripetizioni, un mercato in nero tutto italiano. Il Sole 24 ORE. <https://www.ilsole24ore.com/art/ripetizioni-mercato-nero-tutto-italiano-AEvDZ1fG>

Il Sole 24 Ore. (2021, 27 maggio). Ripetizioni private, solo 32 docenti in tutta Italia escono dal nero. Il Sole 24 ORE. <https://www.ilsole24ore.com/art/ripetizioni-private-solo-32-docenti-tutta-italia-escono-nero-AE1SQQM>

Il Sole 24 Ore. (2023, 15 maggio). Ripetizioni, 1 studente su 4 ha svolto lezioni private: 400 euro la spesa media. Il Sole 24 ORE. <https://www.ilsole24ore.com/art/ripetizioni-1-studente-4-ha-svolto-lezioni-private-400-euro-spesa-media-AELm1ITD>

In Italia è boom di lezioni private e corsi online - Tecnologia. (s.d.). ANSA.it. https://www.ansa.it/pressrelease/tecnologia/2020/10/29/in-italia-e-boom-di-lezioni-private-e-corsi-online_4236f32d-fd31-4a9b-91d2-fadb383bd62a.html

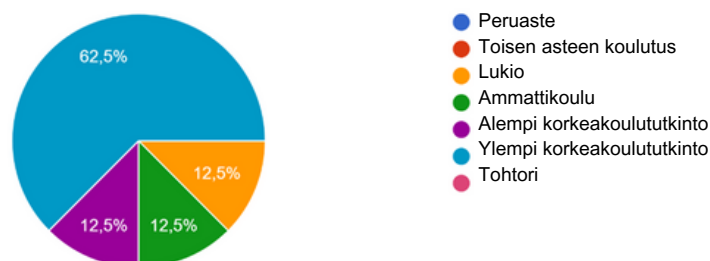
Insegnante privato: come mettersi in regola e aprire la Partita Iva. (s.d.). Lezioni Private e Ripetizioni: Trova Gratis un Insegnante. <https://www.letuelezioni.it/blog/insegnante-privato-come-mettersi-regola-aprire-partita-iva>

Schede - Imposta sostitutiva sui compensi delle ripetizioni e lezioni private - Che cos'è - Agenzia delle Entrate. (s.d.). Agenzia delle Entrate - Dichiarazione precompilata 2022.

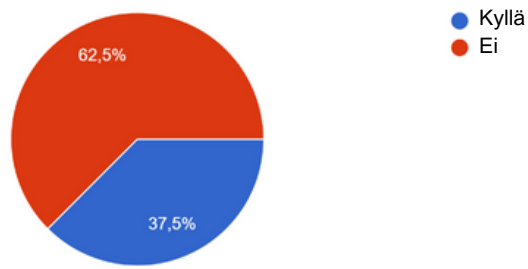
Kyselyn tulokset

Alla joitakin tuloksia Italian kyselyn pohjalta, johon saatiin kahdeksan vastaajaa.

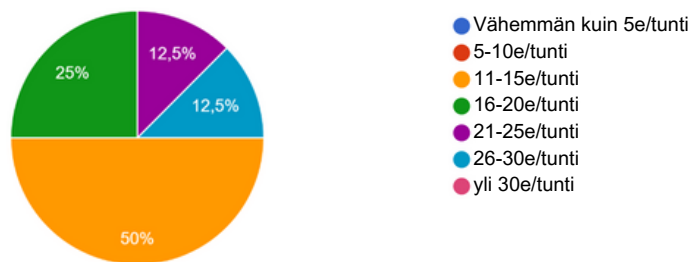
Ylin koulutusasteesi:

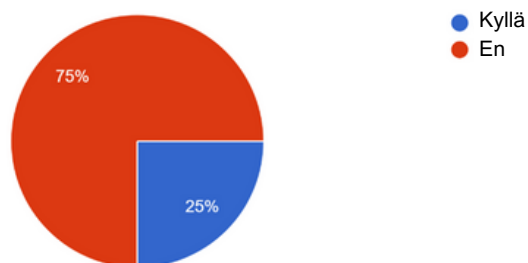
Onko tutorointi päätyösi?

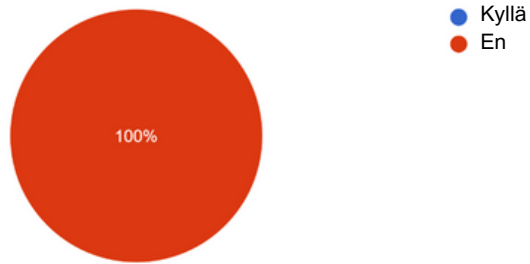
Mikä on tuntipalkkasi tutorina?

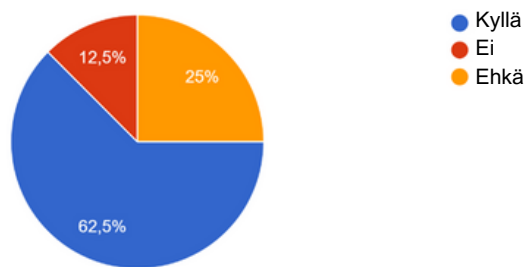
Oletko osallistunut koulutukseen tai kurssille hankkiaksesi pedagogisia taitoja (kasvatukseen, koulutukseen ja oppimiseen liittyvät taidot)?

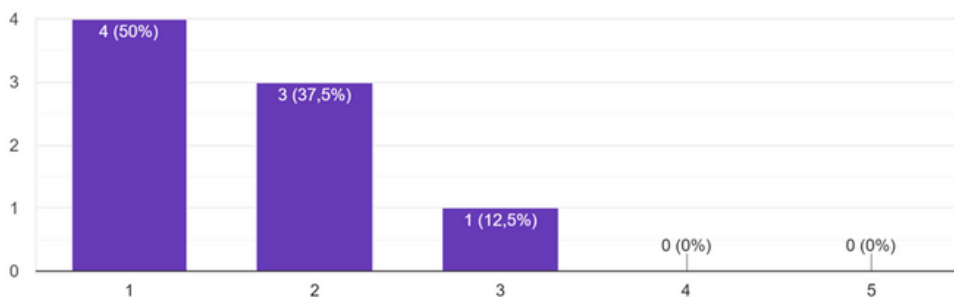
Oletko saanut koulutuksen tutorin työhön?

Olisitko kiinnostunut koulutuksesta, jossa saat lisävalmiuksia ja työvälineitä lasten/nuorten yksilölliseen ohjaamiseen?

Onko tutorin ammatti mielestäsi riittävästi turvattu lailla?

1= ei lainkaan 5= kyllä, täydellisesti

Liettua

Johdanto

Tutorointi ei ole uusi asia Liettuassa. Ensimmäiset opettajat Liettuan suuriruhtinaskunnassa olivat papit, jotka ilmestyivät hallitsijoiden ja aatelisten linnoin vuonna 1397. Niinä päivinä ja itsenäisyyden ajanjaksona henkilökohtaisen opettajan saaminen oli suuri ylellisyys ja arvokas asia. Nykyään **tutorointi on tullut olennaiseksi ja tärkeäksi osaksi liettualaista koulutusta**. Yhä useammat eri-ikäiset opiskelijat opiskelevat lisäksi matematiikkaa, liettuan kieltä, englannin kieltä tai muita aineita. Tutorit ovat tulossa yhä suosittumiksi Liettuassa, ja heidän ansionsa ovat paljon korkeammat kuin julkisessa koulussa työskentelevällä opettajalla.

Tutorin ammatti Liettuassa

Tutoreiden **suosio lisääntyy** koko ajan, ja uskotaan, että tähän vaikutti myös maailmanlaajuinen pandemia ja sen aikana tapahtunut etäopiskelu. Suuret oppimisvajeet, vaikeaselkoiset aiheet ja lähestyvät kokeet kannustavat opiskelijoita kääntymään tutorien puoleen saadakseen apua ja opiskellakseen lisäksi matematiikkaa, kemiaa, kieliä tai muita aineita.

Vuonna 2019 *Tiedon ja opintojen seurannan ja analysoinnin keskuksen* (Mokslo ir studijų stebėsenos ir analizės centras) tekemän loppuvaiheen opiskelijoiden kyselyn tulokset osoittivat, että **40 % opiskelijoista opiskeli tutorien avulla** viimeisenä lukuvuotena. Huomattiin, että Vilnassa, Liettuan pääkaupungissa, opiskelevista kahdeksaluokkalaisista suurin osa käytti pääasiassa tutorien palveluja. Joka toinen kahdeksaluokkalainen pääkaupungissa opiskeli lisäksi tutorien avulla. Muissa maan kaupungeissa he ovat vähemmän suosittuja - viidestä kahdeksaluokkalaisesta kaksi käytti heitä.

Vaikka loppuvuosiluokkien opiskelijat yleensä hakevat tutorointipalveluja, vuonna 2017 tehdyn kyselyn tiedon perusteella tutorointipalveluja **tarvitaan Liettuassa kaikilla kouluasteilla** - alakoululaisista lukiolaisiin asti. Jopa neljännes yli 1 000 haastatellusta vanhemmasta ostaa tällaisia palveluja jo alakoululaisille. Suurissa kaupungeissa tutorin palkkaa 40 % opiskelijoista, kun taas muilla alueilla noin 27 %.

Suosituimpia ovat **matematiikan, liettuan ja englannin kielen** tutorit. Useimmiten vanhemmat palkkaavat tutorin, koska koulussa asioita ei selitä tarpeeksi selkeästi (28 %) tai oppilailla on vaikeuksia joissakin aineissa (27 %). 11.-12. luokkien opiskelijat tarvitsevat yleensä tukihenkilöitä valmistautuakseen kokeisiin (31 %), alakoululaiset sen sijaan tarvitsevat apua, koska jotkin aineet ovat vaikeampia oppia (40 %).

Vanhemmat mainitsivat myös muita syitä yksityisopetuksen tarpeelle: edellisestä koulusta jääneet aukot oppimisessa; opettajat eivät tarjoa lisäapua sairauden vuoksi tapahtuneiden poissaolojen korvaamiseksi; halu tulla paremmaksi asioissa, jotka sujuvat jo hyvin; opetusohjelma ei vastaa lapsen kykyjä ja tarpeita (oppilas on edistyneempi jossain aineessa, eikä opettajalla ole ylimääräistä aikaa hänelle); opettajalla ei ole aikaa kiinnittää huomiota kaikkiin; ennaltaehkäisevästi; pyritään tulemaan rohkeammaksi, jne.

Suurin osa tutoreista on **opettajia, jotka toimivat kouluajan jälkeen tai opiskelijoita**. Useimmat opettajat työskentelevät yrityssertifikaatin tai yksilöllisen toiminnan sertifikaatin perusteella.

Tuntihinta **riippuu siitä, kuka opettaa** - opettaja vai opiskelija - sekä **pätevyydestä, kokemuksesta ja asuinpaikasta**. Pienemmissä kaupungeissa asuvat opettajat arvottavat tuntinsa noin 12-18 euroon, kun taas suurkaupungeissa toimivat opettajat hinnoittelevat tuntinsa 20-35 euroon.

Tutorien vaatimukset

Tutoreille ei ole erityisiä vaatimuksia. Kuten opettajienkin, on välttämätöntä, että tutoreilla on **pedagogista, psykologista ja aineosaamista** voidakseen selkeästi välittää tietoa ja omaa tietotaitoaan opiskelijalle, pystyäkseen kommunikoimaan ja yhteistyöhön opiskelijoiden kanssa sekä arvioidakseen opiskelijan kykyjä ja edistymistä. Jotkut oppilaitokset vaativat, että tutorilla on erittäin korkeat (vähintään 80 %) loppututkintotulokset, jos opettaja aikoo valmentaa opiskelijoita kokeisiin.

Liettuaassa **ei ole erillistä koulutusta tutoriksi**. Useimmiten tutorit ovat opettajia, joilla on pedagoginen koulutus. He voivat olla myös yliopistossa tiettyä ainetta opiskelevia opiskelijoita, (esim. liettuan kieli, matematiikka jne.) joilla on tietoa, jota voi opettaa nuoremmille opiskelijoille ja näin edistää lapsen edistymistä kyseisessä aineessa.

Kyselyyn vastanneista osa sanoi haluavansa osallistua kursseille, joilla he oppisivat olemaan opettajia ja parantamaan kompetenssejaan. Jotkut vastaajista kertoivat lisäävänsä pätevyyttään osallistumalla erilaisille kursseille tai opiskelemalla pedagogiikkaa yliopistossa.

Tutorien tarpeet ja haasteet

Tutoreilla on edessään **monia haasteita**; eri taitotasolla olevat opiskelijat kääntyvät heidän puoleensa apua saadakseen. On tärkeää, että opettaja kykenee arvioimaan opiskelijan kykyjä ja edistymistä, sovittamaan tehtävät

kunakin opiskelijan mukaan ja valitsemaan opetukseen kaikkein sopivimmat ja tehokkaimmat muodot ja menetelmät.

Vaikein, mutta myös tärkein osa tutorin työtä on **löytää tapa lähestyä jokaista opiskelijaa** niin, että oppiminen tapahtuu mahdollisimman tehokkaasti.

Yksilöllinen työskentely on perusarvo, eikä yhtä opetusmallia ole olemassa; jokaisen oppitunnin aikana käytetyt menetelmät ja välineet **sopeutetaan opiskelijan yksilöllisiin tarpeisiin**.

Kyselyyn vastanneiden tutorien mukaan työn positiivisia puolia ovat **korkea palkka, joustavat työajat** (yleensä aikataulun voi asettaa itse) sekä **työskentely motivoituneempien opiskelijoiden kanssa**. Tämä työ on **arvostetumpaa** kuin perinteinen opettajan työ. **Suhde opiskelijoihin on helpompi ja viestintä parempaa**.

Kuitenkin kyselyyn vastanneiden mukaan tässä ammatissa on myös negatiivisia puolia: **epävakaa tulo** (toisena kuukautena on enemmän tunteja, seuraavana vähemmän), **konfliktit vanhempien kanssa** (he odottavat lapsen saavan pelkkiä hyviä arvosanoja ja ymmärtävän kaiken täydellisesti ylimääräisten tuntien jälkeen), koettu **stressi ja raskas työtaakka**.

Tutorien mukaan on tärkeää, että heillä on **enemmän takuita ja lakeja, jotka suojaavat heidän oikeuksiaan ja määrittelevät heidän vastuunsa**. **Vakaus** on myös tärkeää - olisi helpompaa työskennellä samassa luokassa sen sijaan, että vaihtaisi jatkuvasti paikkaa. Tutorit korostivat, että vakaus, takuut ja ammatillinen kehitys ovat heille tärkeitä tässä työssä.

Lainsäädäntö ja tutoroinnin säännökset

Vuonna 2003 Liettuan koulutuslaki loi käsitteen "**itsenäinen opettaja**" (freelance teacher), joka määrittää henkilöksi, jolla on **lupa harjoittaa** koulutustoimintaa lisenssillä. Lakien mukaisesti itsenäinen opettaja voi toteuttaa esiopetusta sekä muita ei-muodollisia koulutusohjelmia sekä muodollisten koulutusohjelmien osia ja hankittuaan luvan myös muodollisia ammatillisia koulutusohjelmia.

Itsensä työllistävällä opettajalla on oikeus toimia omien ohjelmiansa mukaisesti, valita pedagogisen toiminnan menetelmät ja muodot, ja tarjota opetusta. Itsenäisen opettajan on huolehdittava opiskelijoiden turvallisuudesta, ja hänen on oltava opetusympäristö, joka täyttää hygieniä koskevat vaatimukset.

Opettajan on noudatettava opiskelijan kanssa sovittua opetusprosessia, esitettävä opetussisältö ymmärrettävästi ja selkeästi liettuan kielellä silloin, kun laissa on määrätty, että asianmukainen opetussisältö esitetään liettuaksi. Liettuan koulutuslaki määrittelee, ettei itsenäisen opettajan ole sallittua opettaa niitä opiskelijoita, joita hän jo opettaa koulussa saman aineen opetusohjelman mukaisesti.

Kyselyyn vastanneet tutorit mainitsivat myös, että heidän **ammattikuntansa ei ole turvattu**, koska sitä ei suojella Liettuan lakien mukaisesti.

Johtopäätökset

Yksityisten tutorien tarjoamien palveluiden **suosio kasvaa vuosittain**, samoin kuin yksityisopetusta saavien opiskelijoiden määrä. Huonontuneet koearvosanat, aiemmista vuosista jääneet aukot oppimisessa tai pandemia-aika kannustavat opiskelijoita hakeutumaan tutoreiden tarjoaman lisäopetuksen pariin. Joustava työaikataulu, merkittävästi parempi palkka ja opettajan työhön verrattuna arvostetumpi työ kannustavat opiskelijoita ja opettajia työskentelemään koulupäivän jälkeen tai vaihtamaan opetustyön koulussa tutorointiin. Vaikka tutorointi on kunnioitettu ja opiskelijoiden kannalta erittäin tarpeellinen ammatti, tutorien mukaan Liettuan lait eivät tarjoa heille riittäviä takuita tai suojelua.

References

- Arnašė, V. (2021, August 25). Šio dalyko korepetitorijų reikalingumas stubbinantis: net ir norint – gali negauti vietos arba jos neįpirkti. Delfi. <https://www.delfi.lt/seima/noriu-i-mokykla/sio-dalyko-korepetitoriu-reikalingumas-stubbinantis-net-ir-norint-gali-negauti-vietos-arba-jos-neipirkti-88000357>
- Author not specified. (2022, November 7). Korepetitoriai: samdo ir pirmokui, ir abiturientui. Žurnalas Kur stoti 2022. <https://www.kurstoti.lt/s/13171/korepetitoriai-samdo-ir-pirmokui-ir-abiturientui>
- Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė. (2017). Valstybinio audito ataskaita Ar gali gerėti Lietuvos mokinių pasiekimai. <https://www.valstybeskontrole.lt/LT/Product/23762/ar-gali-gereti-lietuvos-mokiniu-pasiekimai>
- Mokslo ir studijų stebėsenos ir analizės centras. (2019, March 21). Kodėl mokiniai naudojami korepetitorijų paslaugomis? <https://www.bernardinai.lt/2019-03-21-kodel-mokiniai-naudojasi-korepetitoriu-paslaugomis/>

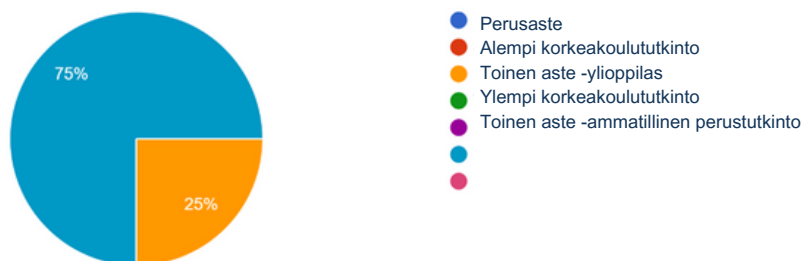
Murauskaitė, A. (2021, December 7). Švietimo užkulisiai: korepetitorių paklausa auga lyg ant mielių, o privati legendinio mokytojo pamoka gali atsieiti ir 50 eurų. LRT.lt <https://www.lrt.lt/naujienos/lietuvoje/2/1552803/svietimo-uzkulisiai-korepetitoriu-paklausa-auga-lyg-ant-mieliu-o-privati-legendinio-mokytojo-pamoka-gali-atsieiti-ir-50-euru>

Paslauskas, D. (2021, April 26). Karantinas – galimybė mokytojams užsidirbti papildomai: populiarėja korepetitorių veikla. 15 min. <https://www.15min.lt/naujiena/aktualu/svietimas/karantinas-galimybe-mokytojams-uzsidirbti-papildomai-populiareja-korepetitoriu-veikla-233-1493168>

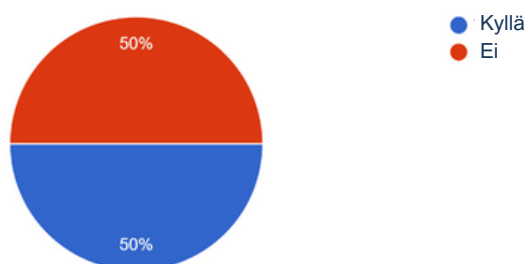
Kyselyn tulokset

Alla on joitakin tuloksia liettualaisesta kyselystä, johon saatiin 4 vastausta.

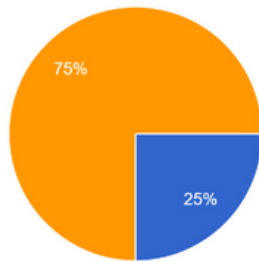
Ylin koulutustasosi:

Onko tutorointi päätyösi?

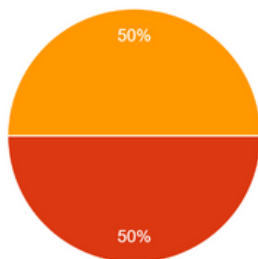

Mikä on työtilanteesi tutorina?

- Freelance-yrittäjä, jolla on VAT-numero
- Freelance-yrittäjä ilman VAT-numero
- Työntekijä

Mikä on tuntipalkkasi tutorina?

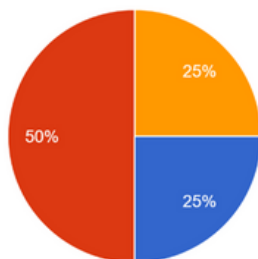
- Vähemmän kuin 5€/tunti
- 5-10€/tunti
- 11-15€/tunti
- 16-20€/tunti
- 21-25€/tunti
- 26-30€/tunti
- yli 30€/tunti

Oletko osallistunut koulutukseen tai kurssille hankkiaksesi pedagogisia taitoja (kasvatukseen, koulutukseen ja oppimiseen liittyvät taidot)?

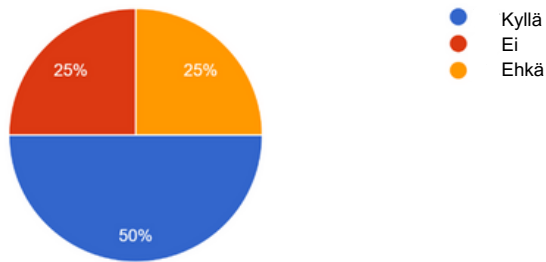
- Kyllä
- Ei

Oletko saanut koulutuksen tutorin työhön?

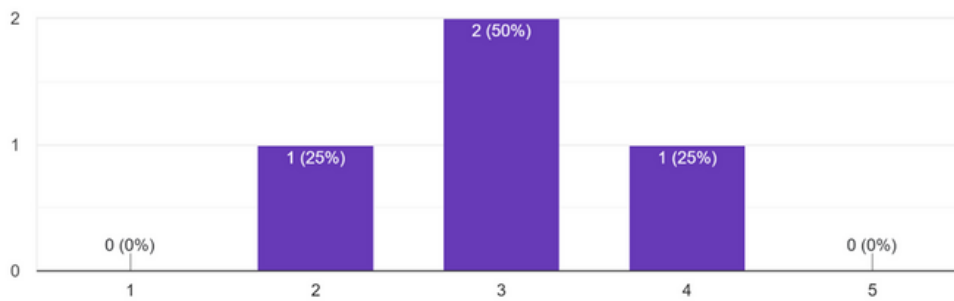

- Kyllä
- Ei
- Olen opiskelemassa pedagogiikkaa yliopistossa

Olisitko kiinnostunut koulutuksesta, jossa saat lisää pedagogisia taitoja tai työvälineitä lasten/nuorten yksilölliseen ohjaamiseen?

Onko tutorin ammatti mielestäsi riittävästi turvattu lailla?

1= ei lainkaan 5= kyllä, täydellisesti

Johtopäätökset

Belgiassa tutoroinnille ei ole selkeitä oikeudellisia puitteita, mikä aiheuttaa sääntelyyn liittyviä haasteita. Kuitenkin tutorit kokevat tyydytystä nähdessään opiskelijoiden edistyvän ja luovuuden kukoistavan. Painopisteen tulisi olla **tutoroinnin laadun ja saavutettavuuden varmistamisessa sääntelykysymyksiä käsiteltäessä.**

Suomessa tutoroinnin ammatti on **lähes olematon**, sillä tukea oppimiseen tarjotaan koulussa koulunkäynninohjaajien toimesta. Maassa on **tarve selventää ja vahvistaa koulukäynninohjaajien ja avustajien roolia** koulutusjärjestelmässä. He ovat arvokas voimavara opiskelijoiden oppimisen ja hyvinvoinnin edistämisessä, ja heidän työtehtäviään tulisi määritellä selkeämmin. **Pedagogisten taitojen koulutus** on olennaista ja tärkeää johtuen ohjaajien moninaisista koulutustaustoista.

Saksa tunnistaa **yksityistutoroinnin tärkeyden** yksilöllisen tuen tarjoamisessa opiskelijoille ja tiedollisten aukkojen täyttämiseksi. Kuitenkin on huolta koulutuksellisesta eriarvoisuudesta ja julkisen koulujärjestelmän tehokkuudesta. Tarvitaan ponnisteluja **tutorien pätevyyksien ja ohjeiden parantamiseksi sekä julkisen koulujärjestelmän vahvistamiseksi.**

Italia, kuten monet muutkin maat, on kokenut **yksityisopetuksen kysynnän kasvaneen** Covid-19-pandemian kielteisten vaikutusten vuoksi. Tutorit korostavat tarvetta lisääntyvälle kunnioitukselle, opiskelijoiden motivaatiolle ja yhteistyölle opettajien kanssa, jotta heidän työnsä tehokkuus paranisi. **Pedagogisten taitojen hankkiminen ja tutoroinnin ammatillinen tunnustaminen ovat välttämättömiä**, jotta tutorit voivat tarjota tehokasta tukea opiskelijoille.

Liettuassa **yksityisen tutoroinnin palveluiden suosio kasvaa**, mikä johtuu tarpeesta saada lisätukea heikentyvien kokeiden tulosten tai koulutuksessa olevien aukkojen vuoksi. Kuitenkin tutorit kokevat nykyisten lakien antavan puutteellista takuuta ja suojaa. **Oikeudellisen suojan ja tunnustuksen varmistaminen** tutoroijille olisi ratkaisevaa heidän tärkeän roolinsa tukemiseksi.

Yhteenvedona voidaan todeta, että **tutorointi toimii olennaisena osana koulutusta** kumppanimaiden opetusjärjestelmissä, tarjoten yksilöllistä tukea ja vastaten erityistarpeisiin ja koulutuksellisiin aukkoihin. Yhteinen haaste näille maille on **tarve tarjota tutoroijille pedagogisten taitojen erityiskoulutusta**, jotta he voivat paremmin tukea opiskelijoiden koulutuspolkuja.

Tämä raportti on saatavilla Creative Commons -lisenssillä CC BY-NC-SA 4.0.

Voit vapaasti:

- Jakaa — kopioida aineistoa ja levittää sitä edelleen missä tahansa välineessä ja muodossa
- Muunnella — muunella ja muokata aineistoa sekä luoda sen pohjalta uusia aineistoja

Lisenssinantaja ei voi peruuttaa näitä oikeuksia niin kauan kuin noudatat lisenssin ehtoja.

Seuraavilla ehdoilla:

- Nimeä - Sinun on mainittava lähde asianmukaisesti , tarjottava linkki lisenssiin sekä merkittävä, mikäli olet tehnyt muutoksia. Voit tehdä sen millä tahansa kohtuullisella tavalla, mutta et siten, että annat ymmärtää lisenssinantajan suosittavan sinua tai teoksen käyttöäsi.
- Ei kaupallinen - Et voi käyttää aineistoa kaupallisiin tarkoituksiin .
- Jaa samoin - Jos muokkaat aineistoa taikka luot sen pohjalta uusia aineistoja, sinun on jaettava muutoksesi samalla lisenssillä kuin alkuperäinen aineisto.
- Ei muita rajoituksia - Et voi asettaa sellaisia oikeudellisia ehtoja tai teknisiä estoja, jotka estävät muita tekemästä mitään sellaista, minkä lisenssi sallii.

